

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2008 • ΤΕΥΧΟΣ 61

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δέκα χρόνια «Παρακαταθήκη»	σελ. 1
Προσφώνησις Καθηγουμένου Ἰ. Μ. Ξηροποτάμου	σελ. 2
Ἀντιφώνησις τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου	σελ. 5
Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν οὐσιαστικῶς καταργεῖται	σελ. 9
Ἄδικοῦνται κατάφωρα οἱ μαθηταί	σελ. 10
Ποιῆς δυνάμεις, κύριε Ὑπουργέ, θέλουν νά μᾶς μεταλλάξουν;	σελ. 12
Ἐπιστολή 100 δασκάλων στὸν κ. Ὑπουργό Ἐθνικῆς Παιδείας	σελ. 16
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ. 19

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ «ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ»

Μέτῃ χάρι τοῦ Θεοῦ ἡ *Παρακαταθήκη* συνεπλήρωσε δέκα χρόνια ἀνελλιποῦς ἐκδόσεως.

Γιορτάζοντας τὴν ἐπέτειο, ὅλοι ἐμεῖς, πού συμβάλλουμε στὴν ἐκδοσὴ αὐτῆ, θέλουμε πρῶτα-πρῶτα νά ἀποδώσουμε τὴν ὀφειλομένη δοξολογία καὶ εὐχαριστία στὸν Τριαδικό Θεό. Κατόπιν νά εὐχαριστήσουμε ὅλους τοὺς φίλους τῆς *Παρακαταθήκης*, τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακρὰν, τοὺς ἐπωνύμους καὶ τοὺς ἀνωνύμους. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ στήριξή τους στὴν προσπάθειά μας αὐτὴ

πραγματικά μᾶς δίνουν κουράγιο νά συνεχίσουμε.

Ἐκτός ὅμως ἀπὸ τοὺς πιστοὺς φίλους τῆς «Παρακαταθήκης», ὑπάρχουν καὶ οἱ ἐκεῖνοι, στοὺς ὁποίους αὐτὰ πού γράφουμε δέν ἀρέσουν καὶ τόσο πολὺ. Ὅσους ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καλοπροαίρετοι τοὺς εὐχαριστοῦμε, διότι μέ τὴν κριτικὴ τους μᾶς βοηθοῦν νά γίνουμε καλύτεροι. Θέλουμε νά γνωρίζουν ὅτι ἡ *Παρακαταθήκη* δέν ἔχει καμμία δέσμευση οἰκονομική ἢ ἄλλη.

Γι' αὐτὸ καὶ δέν διστάζει νά γράφει πρὸς

πᾶσαν κατεύθυνση τὴν ἀλήθεια «χωρὶς φόβο καὶ πάθος». Αὐτὸ τοῦλάχιστον προσπαθεῖ νὰ κάνει. Φυσικά δὲν εἴμαστε τέλειοι οὔτε ἀλάθητοι. Ὅμως προσπαθοῦμε πάντοτε νὰ γράφουμε «μέ πόνου καὶ ἀγάπῃ», καθὼς ἔλεγε καὶ ὁ μακαριστὸς Γέρον Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης. «Μέ πόνου καὶ ἀγάπῃ» γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος μας. Γνωρίζουμε ὅτι αὐτὸ πού κυρίως χρειάζεται ἡ κοινωνία σήμερα εἶναι τὸ ἅγιο παράδειγμα. Ὁ πάντοτε εὐκολόπιστος καὶ πάντοτε προδομένος λαὸς μας εἶναι ἕτοιμος νὰ δώσει τὴν ψυχὴ

του, ἂν πεισθεῖ ὅτι, αὐτὰ πού λένε οἱ ἐπίδοξοι ταγοὶ του, δὲν εἶναι εὐκόλες μεγαλοστομίες οὔτε φαρισαϊκὲς ὑποκρισίες.

Χρειάζεται ὄραμα γιὰ νὰ σηκωθοῦμε πάνω ἀπὸ τὸν βάλτο τοῦ τίποτε, στὸν ὁποῖο δυθίζεται ἡ κοινωνία. Τὸ ὄραμα αὐτὸ μᾶς τὸ δίνει ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ σύνολη παράδοσή μας. Εἶναι τὸ «Ἐμεῖς» τοῦ Μακρυγιάννη. Χρειάζονται ὅμως ἄνθρωποι νὰ τὸ σαρκώσουν. Καὶ ἐδῶ εἶναι ὁ ἀγώνας.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Καθηγουμένου τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰωσήφ

Τῇ Αὐτοῦ Θειοτάτῃ Παναγιότητι
Τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ
Κυρίῳ Κῶ
ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΩ

Ἱερὰ Μονὴ Ξηροποτάμου, 8/21-8-2008

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Διακατεχόμενοι ὑπὸ αἰσθημάτων χαρᾶς, νύκτου σεβασμοῦ καὶ ἐγκαρδίου εὐχαριστίας, διότι διὰ πρώτην φοράν ὡς Οἰκουμενικός Πατριάρχης τιμᾶτε δι' ἐπισκέψεως τὴν ταπεινὴν Ἀδελφότητα ἡμῶν, ὑποδεχόμεθα Ὑμᾶς μετὰ συγκινήσεως εἰς τὰ ἱερὰ σκηνώματα τῶν Ἁγίων ἐνδόξων Τεσσαράκοντα τοῦ Χριστοῦ Μεγαλομαρτύρων καὶ τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Χαρᾶ οὖν χαίρομεν καὶ ἀγαλλιᾶσαι ἀγαλ-

λιῶμεν, διότι ὀρῶμεν ἐν τῷ μέσω ἡμῶν τὸν Πατριάρχῃ καὶ Ποιμενάρχῃ ἡμῶν, καὶ ἐν αὐτῷ σύμπασαν τὴν Μεγάλῃν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, τὴν σεπτὴν ταύτην κιβωτὸν τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Πατερικῶν παραδόσεων, τὸ κλεινὸν κέντρον τῆς κατὰ Ἀνατολᾶς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ἔδραν τῆς οἰκουμενικότητος, τὸν τηλαυγῆ φάρον τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως, πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ Ἀθωικὴ αὕτη Ἀκρόπολις τοῦ Μοναχισμοῦ εἶχεν ἀνέκαθεν καὶ ἔχει πάντοτε τὰ βλέμματα στραμμένα.

«Ὅσοι γὰρ Θεοῦ εἰσὶν καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὔτοι μετὰ τοῦ ἐπισκόπου εἰσὶν»¹, λέγει πρὸς τοὺς Φιλαδελφεῖς ὁ Θεοφόρος τῆς Ἀντιοχείας Ἱγνάτιος. Καὶ πρὸς τοὺς Συμριναίους «Πάντες τῷ ἐπισκόπῳ ἀκολουθεῖτε, ὡς Ἰησοῦς Χριστὸς τῷ Πατρί...» Ὅπου ἂν φανῇ ὁ ἐπίσκοπος, ἐκεῖ τὸ πλῆθος ἔστω·

1. Πρὸς Φιλαδελφεῖς III, 2. ΒΕΠ, τόμος 2ος, σελ. 277, στίχος 26.

ὡσπερ ὅπου ἂν ᾗ Χριστός Ἰησοῦς, ἐκεῖ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία»².

Συγκινούμεθα λοιπόν ἀναλογιζόμενοι ὅτι εἰς τό πρόσωπον τῆς ἀρχιερωσύνης Σας συγκαταβαίνει πρός ἡμᾶς τούς εὐτελεῖς ὁ Ἄρχιερεὺς τῶν Ἀρχιερέων καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καὶ οὕτω πως ἀτενίζοντες εἰς τὴν Ἑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, ὑποκλινόμενοι εὐλαδῶς, ἀσπαζόμεθα τὴν πλήρη εὐλογίας δεξιάν Σας.

Ὅμως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν τοῦ καὶ πρωτοθρόνου τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἡμεῖς οἱ ξενιτεύοντες ἐκ τοῦ κόσμου μοναχοὶ ὑποδεχόμεθα εὐαγγελικῶς καὶ τὰ πρόσωπα πάντων τῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Ὁρθοδόξων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρὰν, τῶν ζώντων καὶ τῶν κεκοιμημένων.

Ὅντως δροσερώτερος καὶ εὐκρατώτερος σήμερον, Παναγιώτατε, ὁ ἀήρ τοῦ ἱεροῦ Ἄθωνος ἀποπνέων εἰς τὴν ἡμετέραν αἴσθησιν τοῦλάχιστον τὴν ἀπόκοσμον εὐωδίαν του. Εὐωδίαν ἢ ὁποῖα κατέρχεται ἀπὸ τὰ ὑπερκόσμια ἐκεῖνα σκηνώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναπαύονται εὐφραινόμενοι, οἱ τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνισάμενοι Θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν· οἱ Παῦλοι, οἱ Ἀθανάσιοι, οἱ Νήφωνες, οἱ λοιποὶ Ἁγιορεῖται Ὅσιοι, Μάρτυρες καὶ Ὁμολογηταί.

Διότι τό Ἅγιον Ὄρος δέν ἔχει ἄλλο τι τιμαλφέστερον νά προτείνῃ εἰς τούς προσκυνητάς του, παρὰ τό ἀμόλυντον Κειμήλιον τῆς Παρθενίας, τὴν Ἑπερευλογημένην Μητέρα τοῦ Θεοῦ, τῆς ὁποίας τὴν πάνσεπτον Κοίμησιν προσεχῶς θά ἐορτάσῃ, καὶ τούς Ὅσιους καὶ Θεοφόρους Πατέρας του, ὡς τὸν Διονυσιάτην Πατέρα ἡμῶν Νήφωνα Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ

ὁποίου τὴν λαμπρὰν μνήμην ἤλθετε ἐδῶ νά ἐορτάσετε πρεπόντως.

Ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς δέν δύναται νά ἐπιβιώσῃ καὶ νά μεταλαμπαδευθῇ εἰς ἐπομένας γενεάς, ἄνευ θεμελιώσεως καὶ ἀναφορᾶς του εἰς τό παράδειγμα καὶ τὰς διδασχὰς αὐτῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν Ἀσκητῶν, τῶν Νηπτικῶν, τῶν Θεολόγων, τῶν Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

Τούτων τῶν Ἁγίων Πατέρων ὁ ἐσταυρωμένος βίος, ἢ ἀκραιφνὴς πίστις, αἱ εὐαγγελικαὶ διδασχὰί, αὐτὰ «ὠδήγησαν καὶ ἤγαγον» ἡμᾶς τούς συγχρόνους μοναχοὺς «εἰς Ὄρος Ἅγιον τοῦ Θεοῦ»³. Αὐτὰ πιστεύομεν, αὐτὰ μελετῶμεν καὶ αὐτὰ ἀγωνιζόμεθα καθημερινῶς νά κρατῶμεν καὶ νά διδάσκωμεν· ἀναξίως μὲν καὶ ἀτελῶς διὰ τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν, ἀνοθεύτως δέ καὶ ἀνελλιπῶς διὰ τούς ἐπερχομένους, οὕτως ὥστε νά μὴ κληθῶμεν ὑπὸ τοῦ Κυρίου «ἐλάχιστοι ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν»⁴.

Εἶθε εὐχαῖς ἀγίαις τῆς Ἑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος ἢ μοναχικῆς μαρτυρίας τῆς πίστεώς μας αὐτῆς νά μὴ κολοβώνεται καὶ νοθεύεται ἀπὸ τὰς ἀδυναμίας καὶ ἁμαρτίας μας· διότι «πᾶν ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν», ὅπως γράφει ὁ Ἀπόστολος⁵.

Ἐνταῦθα, Παναγιώτατε, ἐπιτρέψατε εἰς ἡμᾶς τὰ τέκνα σας, ὡς υἱικήν παρρησίαν πρὸς Ἑμᾶς κεκτημένους, νά ἀναφερθῶμεν καὶ εἰς δύο θέματα τὰ ὁποῖα συνέχουν τὰς καρδίας μας καὶ σκανδαλίζουν τὰς μοναχικὰς συνειδήσεις μας, ἀλλὰ καὶ τὰς συνειδήσεις πάρα πολλῶν εὐσεβῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι μᾶς πλησιάζουν.

Τό πρῶτον εἶναι ἡ συνεχιζομένη παρὰ τῆς Ἑμετέρας Παναγιότητος δι' ἐπισήμων

2. Πρὸς Σμυρναίους VIII, 1-2. ΒΕΠ, τόμος 2ος, σελ. 281, στίχοι 18-24.

3. Πρὸς Πσαλμ. μβ' 3.

4. Πρὸς Ματθ. ε' 19.

5. Ρωμ. ιδ' 23.

λόγων και συμπροσευχῶν ἐπ' ἐκκλησίας και τηλοψίας ἀναγνώρισις τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἐντελῶς ἐκκοσμηκευμένου πλέον και μή διορθουμένου συγχρόνου Παπισμοῦ.

Τό δεύτερον εἶναι ἡ ἀχρήστευσις τῆς θεολογικῆς και ἐκκλησιολογικῆς μαρτυρίας τῆς Ὁρθοδοξίας διά τῆς πλήρους συμμετοχῆς ἐκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τό Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν και τῆς δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου σιωπηραῶς ἀποδοχῆς τῆς προτεσταντικῆς ἐκκλησιολογίας, ἡ ὁποία διέπει τήν δομήν και λειτουργίαν τούτου τοῦ Παμπροτεσταντικοῦ ὀργανισμοῦ.

Παναγιώτατε, ὁμοῦ μετά τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ ταπεινοί και ἀνάξιοι: «Μηδέν νόθον δόγμα τῷ τῆς ἀγάπης προσχήματι παραδέχεσθε»⁶. Ὡς προσφάτως⁷, ἀλλά και παλαιότερον⁸, τό Ἅγιον Ὁρος σᾶς ὠμολόγησεν και διεβεβαίωσεν, και ἡμεῖς οἱ ἐλάχιστοι Ξηροποταμηνοί μοναχοί ὁμοῦ μετά τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τοῦ συμμεριζομένου τάς ἀνησυχίας μας «μένομεν πιστοί εἰς τήν Πίστιν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων και τῶν Ἀγίων Πατέρων, ἐξ ἀγάπης και πρός τούς ἑτεροδόξους, οἱ ὁποῖοι οὐσιαστικῶς βροηθοῦνται, ὅταν οἱ Ὁρθόδοξοι διά συννεποῦς Ὁρθοδόξου στάσεως τούς ὑποδεικνύουν τό μέγεθος τῆς πνευματικῆς ἀσθενείας των και τόν τρόπον τῆς θεραπείας των»⁹. Παρακαλοῦμεν δέ ἐμπόνως και εὐλαβῶς ὅπως εἰς τό ἐξῆς «ὁ

θεολογικός διάλογος οὐδόλως συνοδεύεται ἀπό συμπροσευχάς, συμμετοχάς εἰς τάς λειτουργικάς και λατρευτικάς συνάξεις ἐκατέρων και λοιπάς ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νά δώσουν τήν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἡμετέρα Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέχεται τούς Ρωμαιοκαθολικούς ὡς πλήρη Ἐκκλησίαν και τόν Πάπαν ὡς κανονικόν Ἐπίσκοπον Ρώμης. Τοιαῦται ἐνέργειαι παραπλανοῦν και τό Ὁρθόδοξον πλήρωμα και τούς Ρωμαιοκαθολικούς, δίδουσαι εἰς αὐτούς ἐσφαλμένην ἐντύπωσιν περί τοῦ τί φρονεῖ περί αὐτῶν ἡ Ὁρθοδοξία...»¹⁰.

Ἐπειδή δέ δέν δυνάμεθα παρά νά πιστεύομεν ὅτι ἔχομεν «τό αὐτό πνεῦμα τῆς πίστεως» μετά τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, «κατά τό γεγραμμένον, ἐπίστευσα, διό ἐλάλησα»¹¹, οὕτω «και ἡμεῖς πιστεύομεν, διό και λαλοῦμεν»¹².

«Νυνί δέ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τά τρία ταῦτα· μείζων δέ τούτων ἡ ἀγάπη»¹³.

Ἐν τῇ Ὑμετέρα πατρικῇ ἀγάπῃ συγχωρήσατε εἰς ἡμᾶς τήν ὁμολογιακῆν ταύτην παρέκβασιν και ἐμβλέψατε εἰς τά πρόσωπα τῆς ταπεινῆς ἡμῶν ἀδελφότητος, τά ὁποῖα ἀτενίζουσι εἰς Ὑμᾶς μετά πολλοῦ σεβασμοῦ.

Δεχθῆτε δέ ἐκ μέρους πάντων ἡμῶν, ὡς ἀπλοῦν ἐνθύμιον τῆς ἐνταῦθα ἐπισκέψεώς Σας, ἕν ἁγιορειτικόν ξυλόγλυπτον ἐγκόλπιον, ἀπεικονίζον τήν Πλατυτέρα και περίξ Αὐτῆς τήν Οὐράνιον Μυσταγωγίαν κατά τό πρότυπον τοῦ περιφήμου Ξηροποτα-

6. Ἁγ. Ἱωάννου Χρυσοστόμου, Ὑπόμνημα εἰς τήν πρός Φιλιππησίους ἐπιστολήν. Ὁμιλία Β', ΡΓ 62, 191, στίχοι 6-7.

7. Ἀνακοίνωσις Ἱερᾶς Κοινότητος Ἁγίου Ὁρους Ἄθω (διά τόν ἐκκλησιαστικόν τύπον), ἀρ. πρωτ. Φ. 2/7/2310, 17/30-12-2006.

8. Ἀνακοίνωσις Ἱερᾶς Ἐκτάκτου Διπλῆς Συνάξεως τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθω «Περί τοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικῶν», 9/22-4-1980.

9. Πρὸβλ. ἐνθ. ἄνωτ.

10. Πρὸβλ. ἐνθ. ἄνωτ.

11. Ψαλμ. ριε' 1.

12. Πρὸβλ. Β' Κορ. δ' 13.

13. Α' Κορ. ιγ' 13.

μηνού παναγιαρίου του ΙΔ' αιώνας, του γνω-
στοῦ Παντζεχρίου.

Εἶθε αἱ ἠπλωμέναι πρὸς Κύριον χεῖρες
ταύτης τῆς Πλατυτέρας τῶν Οὐρανῶν Θε-
στόκου, ὁμοῦ μετὰ τῶν πρεσβειῶν τῶν Ὅσιων
καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Παύλου τοῦ

Ξηροποταμηνοῦ καὶ Νήφωνος τοῦ Διονυ-
σιάτου, σκέπουν τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην
Παναγιότητα μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτῆς
κατὰ τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν Σας, ἀλλὰ καὶ
ἔσαεῖ.

Ὡς εὖ παρέστητε!

ΟΜΙΛΙΑ

τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ ὑποδοχῇ Αὐτοῦ δοξολογίαν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ξηροποτάμου
(21/08/2008)¹

Ἱερώτατοι Ἀδελφοί Ἀρχιερεῖς,
Ὅσιώτατοι ἅγιοι Καθηγούμενε καὶ λοι-
ποὶ Πατέρες τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς, Πα-
τριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ
Ξηροποτάμου,

Κύριε Διοικητά,

«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ,
χαίρετε!» (Φιλ. 4, 4).

Ἐν συγκινήσει πολλῇ καὶ χαρᾷ ἤλθο-
μεν ἀπὸ τό ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυ-
ρικόν Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας νά εὐλο-
γήσωμεν πατρικῶς τὴν ἱεράν Ξηροποταμι-
νὴν Ἀδελφότητα, τὰ λίαν προσφιλῆ ἐν Χρι-
στῷ τέκνα ἡμῶν, νά ἴδωμεν ἐκ τοῦ πλησίον
τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν των, νά στηρίξω-
μεν πνευματικῶς τὴν δεξιάν των εἰς τὴν
ἐργασίαν τοῦ θείου θελήματος, ἀλλὰ καὶ νά
ἀρυσθῶμεν χάριν καὶ δυνάμεις ἀπὸ τόν Τι-

μιον Σταυρόν, τό τιμαλφέστατον τῆς Μονῆς
κειμήλιον, καὶ ἀπὸ τὰ χαριτόδωρα λείψα-
να τῶν τε Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύ-
ρων καὶ τοῦ κτήτορος Ἁγίου Παύλου, τοῦ
τῆς Μονῆς ἐπωνύμου, προκειμένου νά συ-
νεχίσωμεν τό πολυεύθυνον καὶ πολύπονον
καὶ λίαν κινδυνῶδες ἔργον ἡμῶν, τῆς οἰα-
κοστροφίας δηλονότι τῆς θεοτεύκτου ὀγκά-
δος, εἰς τοὺς πονηροὺς καὶ δυσχειμέρους
τούτους καιροὺς.

Καὶ ἐν πρώτοις μὲν εὐχαριστοῦμεν τῇ
ὕμετέρᾳ Ὅσιολογιότητι, ἅγιοι Καθηγούμε-
νε κ. Ἰωσήφ, τόσον διὰ τοὺς εὐλαβεῖς λό-
γους τῆς προσφωνήσεως, ὅσον καὶ διὰ τὴν
ὑποδοχὴν καθ' ἑαυτὴν καὶ τό πολύτιμον
δῶρον σας. «Ὁ δεχόμενος Προφήτην εἰς
ὄνομα Προφήτου, μισθὸν Προφήτου λή-
ψεται» (Ματθ. 10, 41), εἶπεν ὁ Κύριος. Σεῖς
ὑποδέχεσθε σήμερον τόν Ἐπίσκοπόν σας,
ὁ ὁποῖος ταυτοχρόνως εἶναι καὶ ὁ Κυρη-
ναῖος τῆς Ἐσταυρωμένης Μητρὸς Ἐκκλη-

1. Ἀπομαγνητοφωνήθηκε ἀπὸ ἠχητικὸ ντοκουμέντο παρευρεθέντος προσκυνητοῦ. Ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ
μορφή τῆς ὁμιλίας στό <http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=978&tla=gr>

σίας, αλλά και ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, ὁ ἔχων τὴν πρώτην καὶ μείζονα εὐθύνην ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν. Ἡ ὄλη πρὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εὐλάβεια καὶ τιμὴν, ἐπὶ τὸν «Ποιμένα καὶ Ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν» (Α' Πέτρ. 2, 25) διαβαίνει καὶ ἀνάλογος θὰ εἶναι ὁ μισθός, τὸν ὁποῖον Ἐκεῖνος θὰ σᾶς ἀνταποδώσῃ, ὃν καὶ εὐχόμεθα μέγαν καὶ πολύν.

Γνωρίζομεν ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ κατ' ἀλήθειαν μοναχοῦ εἶναι βίος κινούμενος μεταξὺ τοῦ Κήπου τῆς Γεθσημανῆ καὶ τοῦ Γολγοθᾶ. Τοῦτέστι βίος ταυτόσημος μὲ τὴν προσευχήν, τὴν ἱεράν ἀγωνίαν, τὰ δάκρυα καὶ τὸν Σταυρόν. Καὶ τοῦτο ἐκοντί, ἐθελουσίως! Ἄλλὰ πάντοτε ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως καὶ ζωῆς αἰωνίου! Πάντοτε ἐν τῇ προσδοκίᾳ τοῦ ἀκτίστου Θαβωρείου Φωτός καὶ τῆς ἐνθέου δόξης, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἀπολαύσουν «οἱ καλῶς ἀθλήσαντες» καὶ «τῷ ὕψει τῶν ἀρετῶν διαπρέψαντες».

Ὁ Μοναχός αὐτοπροαιρέτως ἔθεσεν ἑαυτὸν ὑποκάτω πάντων, ἐκένωσεν ἑαυτὸν πάσης δόξης, πάσης τιμῆς, πάσης παρακλήσεως, παντός θελήματος, πάσης παρησίας, ταπεινόμενος ἕως θανάτου, προκειμένου νὰ μιμηθῇ τὸν Χριστόν, ὁ Ὅποιος «ἑαυτὸν ἐκένωσε...καὶ ἔταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ Σταυροῦ» (Φιλ. 2, 7-8), ὥστε νὰ ἀπολαύσῃ ἀργότερον «τάς μετὰ ταῦτα δόξας» (Α' Πέτρ. 1, 11) μαζί μὲ τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ πάντας τοὺς Ἁγίους ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός του, ὅπου «μοναὶ πολλαὶ εἰσὶν» (Ἰωάν. 14, 2).

Καὶ ὁ μοναχικός βίος, ἀκόμη καὶ ὁ ἐντελῶς κατὰ μόνας, ὁ ἀναχωρητικός, δέν εἶναι ἀπομονωμένος ποτέ ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον ἐκκλησιαστικὸν σῶμα καὶ τὴν ἐπισκοποκεντρικὴν θεοκατάστατον δομὴν του, ἀλλ' εὐρίσκεται «εἰς ὑπακοὴν πίστεως» (Ρωμ. 1, 5) καὶ ἐν κοινωνίᾳ ἀγάπης καὶ μαρτυρίας ἀποστολικοπατερικῆς μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου, εἰς τοῦ

ὁποίου τοῦ ἱεροῦ ὁμοφορίου τὴν εὐθύνην κρέματα, ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ πιστοί. Εἰς ἀντίθετον περίπτωσιν, ὃ μὴ γένοιτο!, καθίσταται κλημα ἀποκεκομμένον ἐκ τῆς ἀμπέλου, τοῦ ὁποίου ἡ νέκρωσις εἶναι βεβαία, παρὰ τὴν ἐνδεχομένως ἐξωτερικὴν, ἐπιδερμικὴν καὶ φενακίζουσαν ἐμφάνισιν «ζωῆς».

Ἡμεῖς, πληροφορούμενοι καὶ γνωρίζοντες καλῶς τὸ τε ὑγιές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος ὑμῶν καὶ τὴν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν γνησίαν υἱικὴν ἀφοσίωσίν σας, ἅτινα βαίνουν παραλλήλως πρὸς τοὺς συντόνους ἀσκητικούς ἀγῶνας καὶ ἰδρωτάς ἐνός ἐκάστου ἐκ τῶν μελῶν τῆς εὐλογημένης Ξηροποταμινῆς ἀδελφότητος, διαβεβαιούμεθα ὑμᾶς ὅτι εὐρίσκεσθε καθημερινῶς εἰς τὰς πρὸς Κύριον ταπεινάς ἡμῶν ἐντεύξεις καὶ ἔχετε πάντοτε μίαν διακεκριμένην θέσιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἐπισκόπου καὶ Πατριάρχου σας. Εἴμεθα μαζί σας εἰς τὴν ἀγωνίαν, τὴν προσευχήν, τὴν ὑπομονὴν καὶ τὸ πάθος, ἀδιαλείπτως. Ὅπως εἴμεθα μαζί σας καὶ εἰς τὴν ἠϋξημένην εὐαισθησίαν περὶ τῆς ἀκριβείας εἰς τὰ καίρια τῆς πίστεως, τῶν ὁποίων, ἄλλωστε, ὁ Πατριάρχης εἶναι ex officio ἐγγυητής καὶ προασπιστής.

Εἴμεθα μαζί σας εἰς τὴν πορείαν τῆς στενῆς καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ, ἀλλ' εἴμεθα μαζί σας καὶ εἰς τὴν πορείαν πρὸς Ἐμμανοὺς, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κεκρυμμένη ὄψις τόσον τῆς μοναχικῆς, ὅσον καὶ τῆς Ἐπισκοπικῆς καὶ Πατριαρχικῆς ιδιότητος.

Συνεχίσατε, λοιπόν, ἅγιε Καθηγούμενε καὶ ἀγαπητοὶ πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξηροποτάμου, μὲ ἀνανεούμενον ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμόν τὴν μυστικὴν ἐργασίαν εἰς τὰ βάθη τοῦ ἔσω ἀνθρώπου, τὴν καλλιέργειαν τῆς εὐαγγελικῆς ἀρετῆς, τὴν ἀδιάλειπτον καὶ ἀνύστακτον προσευχήν ὑπὲρ ἑαυτῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τοῦ κόσμου ὅλου. Εὐρίσκεσθε ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Ξύλου τῆς Ζωῆς, εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν

τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μεγάλων Μαρτύρων καί τοῦ Ἁγίου Παύλου τοῦ κήτορος. Πολλοί θά ἐξήλευον τάς προϋποθέσεις ταύτας. Συνεχίσατε, λοιπόν, προσπαθοῦντες «περισεύειν μᾶλλον», πρὸς αἰώνιαν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐπισκέψεως ἡμῶν δεχθῆτε, Ὁσιολογιώτατε ἅγιε Καθηγούμενε, τό μικρόν δῶρον τοῦτο ὡς δεῖγμα τῆς πατρικῆς ἡμῶν ἀγάπης καί ἔκφρασιν τῆς ὀλοκαρδίου Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας διὰ τε τήν Μονήν, δι' ὑμᾶς προσωπικῶς καί διὰ πάντας τοὺς σὺν ὑμῖν ἀδελφούς. Δῶν ὑμῖν ὁ Κύριος χάριν καί ἔλεος καί φωτισμόν καί

εἰρήνην πολλήν, εἰς σωτηρίαν! Ἀμήν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τάς ἐκφρασθεῖσας ἀνησυχίας τῆς ὑμετέρας Ὁσιότητος διὰ τὰ καίρια τῆς πίστεως, ὠμιλήσαμεν σήμερον τῇ πρωΐα καί εἰς τό Πρωτᾶτον² καί εἰς τήν Διπλήν³ καί τρόπον τινά προελάδομεν τήν ὑμέτεραν ἔκφρασιν τῆς ἀνησυχίας. Ἐπαινοῦμεν τήν εὐαισθησίαν σας, ἐπαινοῦμεν πατρικῶς τήν φιλαλήθειαν καί τήν εἰλικρινειάν σας καί σᾶς καθησυχάζομεν ἐπαναλαμβάνοντες ἐπιγραμματικῶς ὅτι «ἔχουσιν γνῶσιν οἱ φύλακες». Καί δέν ἐπεκτεινόμεθα, διότι τοῖς φρονίμοις καί τῶν φρονίμων ὀλίγα.

2. «Ἴσως παρά τινων ἀκούσωμεν παράπονά τινα διὰ ὑπερλείανσιν τῆς σκληρᾶς καί ἀνάντους ὁδοῦ τῆς μοναδικῆς πολιτείας, ἐφ' ᾧ καί ἐπιβάλλεται πολλή προσοχή, ἵνα μή τινα ἐγκοπὴν δώσωμεν εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Ἴσως παρ' ἄλλων ἀκούσωμεν παράπονα διὰ τήν περίπτωσιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐσφιγμένου, ἡ ὁποία κατέστη περιπλεγμένον κουδᾶριον, ὡς μή ὄφελε, ἡ δέ Ἐντιμος Ἑλληνική Πολιτεία, διὰ γνωστούς ἡμῖν καί τῷ Ἁγιορειτικῷ κόσμῳ καί ἀκατανοήτους λόγους, ἀναβάλλει νά ἐκτελέσῃ τὰ ἐκκλησιαστικῶς καί δικαστικῶς ἀποφασισθέντα καί νά καταστείλῃ τήν ἀναρχίαν καί ἀντιμοναχικὴν ἀνυπακοήν, καί νά διευκολύνῃ τήν ἐγκατάστασιν τῆς μόνης νομίμου Ἀδελφότητος εἰς τήν ἱστορικὴν Ἱερὰν Μονήν τῆς. Ἴσως, πάλιν, παρά τινων ὑπερευαίσθητων ἀκούσωμεν μεμφιμοιρίας περὶ τῶν διεξαγομένων διαλόγων μετὰ ἑτεροδόξων ἢ περὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἐπιδεικνυμένης εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς ἢ τυπικῶν τινων ἐκδηλώσεων ἐν ὧρα λατρείας. Προλαμβάνοντες τοὺς πληροφοροῦμεν ὅτι ἡ θαυτάτη πεποίθησις ἡμῶν ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν τό πλήρωμα τῆς ἀληθείας καί τῆς χάριτος, καί ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι, αὐτὴ μόνη, ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καί Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, μᾶς δημιουργεῖ τήν ὑποχρέωσιν νά εἴμεθα ἐν διαλόγῳ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων, διὰ νά φανερώσωμεν εἰς αὐτοὺς τάς ρίζας των καί τήν πνευματικὴν καταγωγὴν των καί νά τοὺς βοηθήσωμεν νά ἐπανεύρουν τὸν παλαιόν ἐν τῇ ἀκριθείᾳ τῆς πίστεως, τῆς λατρείας καί τῆς ἀσκητικῆς πνευματικότητος ἑαυτῶν. Οὐδέν θυσιάζομεν καί τίποτε δέν ἀπεμπολοῦμεν. Ἀπλῶς «ἀληθεύομεν» πρὸς αὐτοὺς «ἐν ἀγάπῃ», κατὰ τό ἀποστολικόν. Καί τό γράμμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων γνωρίζομεν, ἀλλὰ καί τό πνεῦμα αὐτῶν. Καί τό πνεῦμα αὐτό πάση θυσίᾳ φροντίζομεν νά τηρῶμεν, διότι αὐτό ζωογονεῖ, ἐνῶ κάποτε τό γράμμα δυνατόν καί νά ἀποκτείνῃ, ὅπως συνέβαινε καί μέ τόν παλαιόν νόμον.

Ἐν θέλομεν οἱ πάντες νά γνωρίζουν: Τό Φανάριον, εἶναι πάντοτε ἀνημμένον καί τηλαυγίξῃ ζωηρόν καί ζωοπάροχον φῶς Χριστοῦ, τό φῶς τῆς Ὁρθοδόξου ἀληθείας, εἰς τοὺς ἐγγύς καί τοὺς μακρὰν. Καί διὰ τήν ἐπαρκείαν τοῦ ἐλαίου τῆς λυχνίας του, παρακαλοῦμεν ὅπως μᾶς συνοδεύουν ἐκτενεῖς, καθαραὶ καί ἐγκάρδιοι αἱ προσευχαί τῶν Ἁγιορειτῶν, πάντων τῶν ἐνταῦθα ἐκλεκτῶν καί πρωτοτόκων τέκνων του». (<http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=976&tla=gr>)

3. «Τὰ τελευταῖα ἔτη, φίλτατοι πατέρες, τό ἀγιώνυμον Ὄρος, παραλλήλως πρὸς τήν σπουδαίαν πληθυσμιακὴν ἀνανέωσιν καί ἀνθισιν, ἡ ὁποία συντελεσθεῖσα ἔκλεισε τὰ στόματα τῶν Κασσανδρῶν, αἱ ὁποῖαι προέδλεπον τό ἱστορικόν δῆθεν τέλος του, ἐγνώρισε καί πελωρίων διαστάσεων ἀναστηλωτικὰς ἐργασίας. Τὰ γηραλέα μοναστηριακά κτήρια, τὰ ὁποῖα εἶχον ἄμεσον ἀνάγκην ἀποκαταστάσεως ἐπὶ κινδύνῳ καταρρεύσεως, ἤδη, σχεδόν ὅλα ἀποκατεστάθησαν κατὰ τὸν καλλίτερον καί ἀσφαλέστερον τρόπον, καθὼς καί αἱ πλείοσαι τῶν Σκητῶν καί ἀρκετὰ τῶν Κελλίων καί Καθισμάτων. Ἐλπίζομεν δέ ὅτι δέν θά βραδύνη καί ἡ τοῦ σκληρῶς ὑπὸ τοῦ πυρός δοκιμασθέντος σεβασμίου Χιλιανδαρίου πλήρης κτηριακὴ καί λοιπὴ ἀποκατάστασις. Παραλλήλως ὁμως τό ἀναντες καί τραχὺ τῆς ἀσκητικῆς βιοτῆς πρέπει νά ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐν πολλοῖς ἐλειάνθη, καί μάλιστα κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος μᾶλλον θά πρέπη νά μᾶς προβληματίξῃ, προκειμένου νά προσδιορισθῇ ἡ «κοκκίνη γραμμὴ», τήν

«Μόνον γενόμενος αυτός φῶς δύναται νά φωτίζη τούς ἄλλους»

Ἡ παιδεία εἶναι προβολή τῆς ἀγιότητος. Μόνον ὁ ἁγιασθεὶς ἄνθρωπος δύναται νά ἀγιάζη καὶ ἄλλους· μόνον γενόμενος αὐτός φῶς δύναται νά φωτίζη τούς ἄλλους. Τό Εὐαγγέλιον τοῦ Θεανθρώπου συγκεντρώνει τά πάντα εἰς τόν προσωπικόν ἀγῶνα καὶ τήν ἀσκησιν. Τά πάντα ἀρχίζουσι ἀπό τό ἴδιον τό πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου: σωζόμενος ὁ ἄνθρωπος σώζει ἀπαραιτήτως καὶ τούς ἄλλους γύρω του· φωτιζόμενος φωτίζει καὶ τούς ἄλλους. Αὕτη εἶναι ἡ εὐαγγελική ὁδός, ἡ ἐφαρμοζομένη πιστῶς εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν, φυλασσομένη καὶ διαφυλαχθεῖσα εἰς αὐτήν.

(Ἀπό τό βιβλίον τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἰουστίνου Πόποβιτς Ἐκδ. οἶκος «Ἀστήρ», Ἀθήναι 31974, σ. 74)

ὅποιαν δέν δυνάμεθα νά ὑπερβῶμεν ἀκινδύνως. Ἀσφαλῶς κάθε ἐποχή ἔχει τό πρόσωπόν της καὶ τās ἀνάγκας της, οἱ δέ σημερινοὶ ἄνθρωποι δέν ἔχουσι τās ἀντοχάς τῶν παλαιότερων. Αὐτό εἶναι πλέον ἢ βέβαιον! Ἀλλά τοῦτο οὐδόλως σημαίνει ὅτι ὁ οἶνος τοῦ μοναχικοῦ βίου δύναται νά ἀραιωθῆ μέ τόσην ποσότητα ὕδατος, ὥστε ἐν τέλει νά ἀπομείνῃ μόνον ὑποψία τις γεύσεως καὶ ὁσμῆς οἴνου. Δέν ἐπιμένομεν θεσσαλικῶς εἰς τόν ἄκρατον, ἀλλά καὶ δέν δυνάμεθα νά χωρήσωμεν εἰς ἀραιότερον τοῦ ἀθηναϊκοῦ κράματος, ἤτοι τοῦ κρασίου. Δέν ἀναμένομεν ἀπό τήν σύγχρονον μοναχικήν γενεάν τās ἀσκήσεις τῶν Πατέρων τῆς ἀρχαίας Θεσσαλίας καὶ τῶν περιουμένων Στυλιτῶν, ἀλλά παρακαλοῦμεν πατρικῶς καὶ προτρεπόμεθα νά ἐνθυμοῦνται τό παράδειγμα τῶν συγχρόνων ἡμῶν ἁγίων Γερόντων, τῶν ὁποίων ἡ φήμη ἤδη διέτρεξε τήν Οἰκουμένην καὶ πολὺς λαός ἐν τῷ κόσμῳ στηρίζεται καὶ μόνον τό ὄνομα αὐτῶν ἐπικαλούμενος. Εἶθε αἱ εὐχαὶ τῆς ἀτελευτήτου πλειάδος τῶν Ἀγιορειτῶν Ἀγίων, παλαιότερων καὶ νεωτέρων, νά συντελέσουν καὶ ἐν προκειμένῳ εἰς ἐπιτέλειαν τῶν λυσιτελεστέων!

Εἰς τό σημεῖον αὐτό ἐπιθυμοῦμεν νά ἀπασχολήσωμεν δι' ὀλίγων τήν ἀγάπην σας καὶ μέ ἓν θέμα, τό ὅποιον ἀποτελεῖ ἀνοικτήν πληγὴν εἰς τό ἀγιορειτικόν σῶμα, παλαιάν μάλιστα, ἡ ὁποία ἤδη ἔχει «κακοφορμίσει» καὶ πυορροεῖ. Πρόκειται διὰ τό θέμα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐσφιγμένου. Χρειαζέται ἀληθῶς νέος Ἱερεμίας διὰ νά θρηνηθῆ τήν ἐπικρατοῦσαν κατάστασιν!... Οἱ προφάσει εὐσεβείας ἀφηνιάσαντες κατὰ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ Πατριαρχοῦ των, καὶ ἀνηκούστους συκοφαντίας κατ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατριαρχείου ἐκτοξεύοντες, καὶ τῆς μετὰ τῆς ἀγιορειτικῆς κοινότητος καὶ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας κοινωνίας ἀποκοπέντες ἀφρόνως πρῶν Ἐσφιγμενίται, ἐξακολουθοῦν κατέχοντες ὄλως ἀντικανονικῶς καὶ παρανόμως τό ἱερόν σέβασμα καὶ ἐμποδίζοντες τόν Καθηγούμενον καὶ τήν Ἐσφιγμενικήν Ἀδελφότητα νά ἐγκατασταθοῦν εἰς τήν Μονήν καὶ νά ἐπιληφθοῦν τοῦ ἔργου των ὡς κανονικῶν ἀδελφῶν αὐτῆς. Ὑπάρχουσι ἀποφάσεις Πατριαρχικαὶ καὶ Συνοδικαί· ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος· ἀποφάσεις πολιτικῶν δικαστηρίων κ.ο.κ. Παρά ταῦτα ἡ ἀνταρσία κρατεῖ, οἱ ἀντάρται γαυριοῦν ἐπὶ ἐμμονῇ δῆθεν εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν καὶ ζήλω «ὑπὲρ τῶν πατρῶν», παρουσιάζονται εἰς τούς μὴ πεπληροφωρημένους ὡς ἀδίκως διωκόμενοι, διαστρέφουσι τὰ γεγονότα, ἀντιστρέφουσι τήν πραγματικότητα, διασυνδέονται μέ διαφόρους σχισματικὰς θρησκευτικὰς κοινότητας ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ, ἐπικαλοῦνται κοσμικά δικαιώματα, ἐνισχύονται πολλαχόθεν.

Διερωτώμεθα εὐλόγως: Ποία ἡ αἰτία τῆς καθυστερήσεως τῆς ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος; Ποῖος ὁ μοχλός τῆς κωλυσιεργίας; Ποῖοι οἱ λόγοι τῆς διστακτικότητος τοῦ ὑπευθύνου Κράτους; Ποία χεὶρ ἀναστέλλει ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἐκ τῶν παρασκηνίων κάθε ἀναγκαίαν ἀποφασιστικὴν ἐνέργειαν; Ἔως πότε θά παρατείνεται ἡ ἐκκρεμότης; Ἔως πότε θά ὑβρίζεται ἡ κανονικότης; Ἔως πότε θά παραθεωρῆται τό δίκαιον; Ἔως πότε θά εὐτελίζεται ἡ νομιμότης; Ἔως πότε θά ἐμπαίζεται ὁ Θεός;... Δέν σᾶς ἀποκρύπτωμεν ὅτι ἰδιατέρως ἀνησυχοῦμεν καὶ ἀπευθύνομεν ἔκκλησιν πρὸς ἅπαντας, ὅπως, πέραν τῆς θερμῆς σχετικῆς προσευχῆς, ἐξαντλήσητε ὡς θεσμικόν σῶμα πᾶσαν νόμιμον πίεσιν πρὸς τούς ἀρμοδίους φορεῖς καὶ παράγοντας, ὅπως, ἐπὶ τέλους!, πράξουν τό καθήκον των! Δέν ζητοῦμεν τίποτε περισσότερον ἢ ὀλιγότερον ἀπὸ τό νά πράξουν τό καθήκον των! Πᾶσαι αἱ ἀνθρώπινοι ὑπομοναὶ ἔχουσι κάποια ὅρια. Κάπου ὑφίσταται τό μὴ περαιτέρω!...» (<http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=977&tla=gr>).

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ:
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΣ ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ**

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ
Χαλκοκονδύλη 37 - 104 32 Ἀθήνα
Τηλ. 210 5224180 FAX 210 5224420

Ἀθήνα 31-7-2008
Ἀριθμ. Πρωτ. 115

Πρὸς τὸν ἀξιότιμον κύριον
Εὐριπίδην Στυλιανίδην
Ἵπουργόν Ἐθνικῆς Παιδείας
καὶ Θρησκευμάτων
Ἀνδρέα Παπανδρέου 37
15180 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Ἀξιότιμο κ. Κων. Καραμανλῆ Πρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως.
2. Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
3. Ἀξιότιμο κ. Ἀνδρέα Λυκουρέντζο, Ἵφυπουργό Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.
4. κ. Γενικό Γραμματέα τοῦ ΥΠΕΠΘ.
5. κ. Εἰδικό Γραμματέα τοῦ ΥΠΕΠΘ.

Ἀξιότιμε κύριε Ἵπουργέ,

Ἡ Πανελλήνιος Ἐνωσις Θεολόγων, τὸ Διοικητικό Συμβούλιό της καὶ ὅλα τὰ μέλη της, διαμαρτύρονται ἐντόνως πρὸς ἐσᾶς προσωπικῶς καὶ πρὸς ὅλη τὴν ἡγεσία τοῦ Ἵπουργείου Παιδείας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν Ἑλλη-

νική Κυβέρνηση καὶ ἐκφράζει τὴν ἀπογοήτευση ὅλου τοῦ κλάδου μας, ἀλλὰ πιστεύουμε καὶ ὅλου τοῦ πιστοῦ στὴν Ὁρθοδοξία Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διότι στό μέσον τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ ἐνῶ ὅλοι ἐτοιμάζονται γιὰ τίς διακοπές τοῦ Αὐγούστου, ἐξαπέλυσε τὴν ὑπ' ἀριθμ. 91109/Γ2/10-7-2008 ἐγκύκλιό του, μέ τὴν ὁποία τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν στά σχολεῖα τῆς Πρωτοβάθμιας καὶ Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης, πρακτικῶς μεταβάλλεται σέ μάθημα ἐπιλεγόμενο, ἀφοῦ ἀρκεῖ μιά ἀπλή δήλωση ἐπιθυμίας τοῦ γονέως ἢ τοῦ ἐνηλικιωθέντος μαθητῆ χωρὶς τὴν παράλληλη δήλωση τῆς αἰτίας τῆς ἐπιθυμίας αὐτῆς. Ἰδιαιτέρως στά Λύκεια τὸ μάθημα κατ' οὐσίαν καταργεῖται.

Κύριε Ἵπουργέ,

Παρακαλοῦμε νά φροντίσετε γιὰ τὴν ἀνάκληση τῆς ἐγκυκλίου αὐτῆς καὶ ζητοῦμε νά μᾶς δεχθῆτε σέ μιά ἐπείγουσα συνάντησή μαζί σας, γιὰ νά σᾶς ἐκφράσουμε τίς θέσεις καὶ ἀπόψεις τοῦ κλάδου μας γιὰ τὸ παραπάνω θέμα καὶ γιὰ ὅσα ἄλλα μᾶς ἀπασχολοῦν.

Μέ ἐξαιρετική ἐκτίμηση

Γιὰ τὸ Διοικητικό Συμβούλιο τῆς ΠΕΘ

Ἵ Πρόεδρος

καὶ ἄ.α. Ἵ Ἀντιπρόεδρος

Ἵ Ηλίας Φραγκόπουλος

Προϊστάμενος Γραφείου Δ.Ε.

Ἡ Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ

στή διεύθυνση

www.orthodoxnet.gr

Συνιστοῦμε ἐπίσης τὴν ἐπίσκεψη στὴν ἱστοσελίδα:

www.orthros.org

**«ΑΔΙΚΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑΦΩΡΑ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΟΛΗ Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ...»**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΔΙΠΛΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΕΙΚΟΣΙ ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ**

Καρυαί τῆ 20ῆ Αὐγ./2α Σεπτ. 2008

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. Φ. 2/7/2039

Τό Σῶμα τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους πού συνήλθε στίς Καρυές τήν 20.8/2.9.2008 ἐξέφρασε τόν ἔντονο προβληματισμό, τήν θλίψη, τήν ἀπορία καί τήν πικρία γιά τήν πρόσφατη ἐγκύκλιο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μέ τήν ὁποία δίδεται τό δικαίωμα ἀποχῆς ἀπό τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν, τούς ἐκκλησιασμούς καί τήν σχολική προσευχή στους μαθητάς τῆς Πρωτοβαθμίου καί Δευτεροβαθμίου Ἐκπαιδύσεως.

Στήν πράξι, ἡ ἐνέργεια αὐτή τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καθιστᾷ ἕνα μάθημα ἰδιαίτερης παιδευτικῆς, κοινωνικῆς καί ἀνθρωπιστικῆς ἀξίας, περισσότερο ἀπό τά Λατινικά, τίς ξένες γλῶσσες καί τά λοιπά γνωσιολογικά μαθήματα, προαιρετικό καί ἀνατρέπει κατά τρόπο ἀνεύθυνο καί πρόχειρο τή μακροαίωνα μέριμνα τῆς Πολιτείας καί τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν ἐξεύρεσι μέσων καί τρόπων, ὥστε ἡ παιδεία νά ἀποβλέπη συνειδητά στήν ἀνάπτυξι τῆς Ἐθνικῆς καί Θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν παιδιῶν καί νά ἐμπνέη σ' αὐτά τήν ἀγάπη καί τό σεβασμό πρὸς τόν ἄνθρωπο καί τήν δημιουργία, τήν πίστι πρὸς τήν πατρίδα καί πρὸς τήν Ἑλληνορθόδοξο παράδοσι.

Οἱ ἀνωτέρω σκοποὶ δέν ἀποτελοῦν ἀπλές σκέψεις, ἀλλά εἶναι ρητά ἐνσωματωμένοι στό ἄρθρο 16, παρ. 2 τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος καί στό ἄρθρο 1 τοῦ Ν. 1566/1985 (Δομή καί λειτουργία τῆς Πρωτοβαθμίου καί Δευτεροβαθμίου ἐκπαιδύσεως) καί βέ-

βαια στό ὅλο ἦθος καί τήν διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀποψι ὅτι μέ αὐτόν τόν τρόπο ἡ Ἑλληνική νομοθεσία ἐναρμονίζεται μέ τίς κατά καιρούς ἀποφάσεις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί τίς συμβατικές ὑποχρεώσεις γιά τόν σεβασμό τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων εἶναι ἐν μέρει πειστική, διότι ἐξ ἴσου ἰσχύει ἡ πρόβλεψι τῆς Εὐρωπαϊκῆς νομοθεσίας γιά τήν διατήρησι τῶν ἰδιαιτεροτήτων τῶν ἐπί μέρους παραδόσεων καί μάλιστα αὐτῶν πού ἀφοροῦν τήν ταυτότητα καί αὐτοσυνειδησία κάθε χώρας.

Ἡ Εὐρωπαϊκή νομοθεσία ὑποστηρίζει τή θρησκευτική ἐλευθερία κάθε πολίτη, ἀλλά δέν καταργεῖ τόν κοινοτικό καί κοινωνικό χαρακτήρα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἡ ὁποία ὁμιλεῖ γιά κοινό σῶμα καί ἀλλήλων μέλη, γιά ἐνότητα καί θυσία. Δέν πρέπει νά λησμονηθῇ τό γεγονός ὅτι τό κοινόν καί τό κοινοτικόν πνεῦμα διετήρησε τήν συνοχή καί τήν συνέχεια τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἡ προσπάθεια ἐφαρμογῆς τῶν κοινοτικῶν ὁδηγιῶν τῆς Ε.Ε. θεραπεύει μέν τόν τύπο, παραγνωρίζει ὅμως καί βλάπτει καίρια τήν οὐσία. Καί ἡ οὐσία εἶναι ἡ ἀγωγή τῶν παιδιῶν, τῶν πλασμένων «κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ Πατρός.

Καί δέν εἶναι δυνατόν, ἡ παιδεία, ὡς βασική ἀποστολή τοῦ Κράτους νά παραθεωρῇ τήν πλευρά τῆς βαθυτέρας ψυχικῆς ἀνάγκης τοῦ ἀνθρώπου γιά γνῶσι τῆς ἀποκεκαλυμμένης ἀληθείας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, αὐτῆς πού ὄντως συντελεῖ, ὥστε οἱ πολίτες «νά γίνονται ἐλεύθεροι, ὑπεύθυνοι,

δημοκρατικοί πολίτες... και να εμπνέονται την αγάπη προς τον άνθρωπο, την ζωή και την φύση...» (άρθρο 1, παρ. α του ν. 1566/85).

Μέ την δυνατότητα που παρέχει η έγκυκλιος 91109/Γ2/10.07.2008 και η συμπληρωματική της 104671/Γ2/04.08.2008 του ΥΠ.Ε.Π.Θ. άδικούνται κατάφωρα οί μαθηταί και στό τέλος όλη ή κοινωνία και ή πολιτεία, διότι μέ την επικρατούσα σήμερα νοοτροπία στά σχολεία της ήσσονος προσπαθείας και άνέσεως, οί μαθηταί θά στερηθοῦν αὐτοδούλως τής μοναδικής δυνατότητος, μέ ὄχι πολύ κόπο, νά γνωρίσουν τήν πίστι τῶν πατέρων τους, τῶν άγιων, τῶν άποστόλων, τήν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, τήν αλήθεια που σώζει.

Ἔτσι μπορεῖ νά άποφοιτήσουν άπό τά σχολεία μέ άριστα, άλλά χωρίς τά βασικά έφόδια τής πνευματικής και ψυχικής καταρτίσεως, ὥστε μετά νά ζήσουν στήν κοινωνία ὠλοκληρωμένοι και ίσοροπημένοι, άλλά έλλιπείς και μονομερεῖς, ὡς έξαρτήματα μιᾶς έπαγγελματικής μηχανής, χωρίς ὁμως νά εἶναι ὄντως έλεύθερες ὠλοκληρωμένες προσωπικότητες.

Πιστεύομε ὅτι ή ήγεσία τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ. δέν έχει σταθμίσει τίς άρνητικές συνέπειες αὐτῆς τής «λύσεως» ή ὁποία, αν και φαίνεται άσήμαντη, άφαιρεῖ τήν δυνατότητα στήν νέα γενεά νά αναγνωρίση τήν ταυτότητα

και τήν αὐτοσυνειδησία της.

Σέ μιᾶ έποχή δύσκολη και μάλιστα σέ έποχή που οί λοιπές Ὁρθόδοξες χῶρες ζητοῦν ένθάρρυνσι άπό τήν Ἑλλάδα για έπανεισαγωγή τοῦ μαθήματος Ἐρησκευτικῶν στά σχολεία τους, κάνομε έκκλησι στήν πολιτική ήγεσία τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ. νά επανεκτιμήση τίς άποφάσεις της και νά επανατοποθετήση τό μάθημα τῶν Ἐρησκευτικῶν ὡς βασικό στοιχείο άγωγῆς και πνευματικής άναπτύξεως τῶν παιδιῶν. Ἐξ άλλου, ή Ἑλληνική Ὁρθόδοξη παιδεία έχει ιστορική ὑποχρέωσι νά διαδραματίση τόν παραδοσιακό της ρόλο, αὐτόν τής προσλήψεως χρησημων στοιχείων, άλλά και τής μεταμπαδεύσεως τοῦ πνεύματός της στήν Δύσι ὅπως έπραξε αὐτό ή κλασσική παιδεία και άργότερα ή λόγια Βυζαντινή παράδοσι.

Καλοῦμε επίσης τούς πολίτες και τούς εκπαιδευτικούς ὄλων τῶν βαθμίδων νά διαδηλώσουν τήν γονική και εκπαιδευτική φροντίδα τους για τήν προστασία τής ὀρθῆς άγωγῆς και πνευματικής άναπτύξεως τῶν παιδιῶν.

Ἐπαντες οί έν τῇ Ἑκτάκτῳ Διπλῇ Ἱερῶ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι και Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν και Εὐαγῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἀθῶ.

Τί μπορῶ νά κάνω για τό πολυτονικό;

- Νά γράφετε παντοῦ και πάντοτε μέ τόνους και πνεύματα.
- Νά μάθετε στά παιδιά σας νά διαβάζουν και νά γράφουν μέ τόνους και πνεύματα.
- Νά προτιμᾶτε τά πολυτονικά βιβλία.
- Νά ζητᾶτε άπό τίς εταιρεῖες που σχεδιάζουν γραμματοσειρές νά έσωκλείουν συστηματικά τούς τόνους και τά πνεύματα.
- Νά μή θεωρεῖτε ὅτι τό γεγονός πῶς 10 έκατομμύρια Ἑλληνες γράφουν χωρίς τόνους εἶναι μιᾶ εκ τῶν ὑστέρων επικύρωση τοῦ μονοτονικοῦ. Ἡ ιστορία άποδεικνύει ὅτι άκόμα και τά πιό χοντρά λάθη μποροῦν νά διορθωθοῦν φτάνει νά διατηρεῖται ή έλπίδα και θέληση νά αλλάξουν τά πράγματα.

Κίνηση Πολιτῶν για τήν Ἐπαναφορά τοῦ Πολυτονικοῦ Συστήματος (www.polytoniko.org)

**«ΠΟΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ, ΚΥΡΙΕ ΥΠΟΥΡΓΕ,
ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΜΑΣ ΜΕΤΑΛΛΑΞΟΥΝ;»**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

‘Ο Κοσμήτορας: Καθηγητής ‘Ιωάννης
Β. Κογκούλης

Θεσσαλονίκη, 26.8.2008

Πρός
τόν ‘Υπουργό ‘Εθνικής Παιδείας και
Θρησκευμάτων
κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη
‘Αθήνα

Κύριε ‘Υπουργέ,

Μέ ὀδύνη πληροφορήθηκα γιά τή νέα ἐγκύκλιο, τήν ὁποία ἐκδώσατε ἐν μέσῳ καλοκαιριοῦ!!! καί πού ἀφορᾷ στή διδασκαλία τοῦ πολύπαθου μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν. Καί χαρακτηρίζω τό ἐν λόγω μάθημα πολύπαθο, ἀφοῦ στόν ἑλληνικό χῶρο, μετά τή σύσταση τοῦ νέου ἑλληνικοῦ κράτους, πολλοί στήν ἀρχή θρησκευτικοί μισσιονάριοι καί σημαντικός ἀριθμός νεότερων καί μάλιστα νεοεποχικῶν μισσιοναρίων, στό ὄνομα τοῦ «ἐκσυγχρονισμοῦ» φαίνεται νά ἀγωνίστηκαν καί νά ἀγωνίζονται γιά τήν ἀπορθοδοξοποίηση καί τήν μετάλλαξη τῆς ταυτότητας καί ἰδιοπροσωπίας τῶν ἀπογόνων τῶν ἡρωϊκῶν ραγιαδῶν, ἡμῶν τῶν σύγχρονων ‘Ελλήνων. Συνεχίζεται ἔτσι, κατά ἓνα παράδοξο τρόπο, τό ἔργο τῆς τουρκοκρατίας. Τό ἔργο αὐτό, μέ βάση διαμαρτυρίες γονέων καί ὄχι μόνο, φαίνεται νά ὑλοποιοῦν στό χῶρο τῆς Πρωτοβάθμιας ἐκπαίδευσης ἀρκετοί δάσκαλοι, «ἐκσυγ-

χρονιστές» κατά τήν ἀποψή μου «τῆς ὀπισθεν», οἱ ὁποῖοι διδάσκουν στήν ὄρα τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν ἄλλα μαθήματα, κατά τήν κρίση τους «σπουδαιότερα».

‘Εξ αἰτίας τῆς ἐν λόγω ἐγκυκλίου σας, ὡς Κοσμήτορας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ‘Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί ὡς Πανεπιστημιακός δάσκαλος πού πάνω ἀπό τριάντα τέσσερα χρόνια ὑπηρετῶ στό Τμῆμα Θεολογίας τό γνωστικό ἀντικείμενο τῆς Παιδαγωγικῆς, δέχθηκα σωρεία διαμαρτυριῶν. Δυστυχῶς, κύριε ‘Υπουργέ, μέ τήν ἐγκύκλιο αὐτή ἀνοίξατε «τόν ἀσκό τοῦ Αἰόλου». Συγκεκριμένα:

1. Τό ‘Υπουργεῖο σας μέ τήν ἐγκύκλιο αὐτή ἐνισχύει τήν προσπάθεια ὄλων ἐκείνων πού ἐπιδιώκουν νά παραγνωρίζονται, νά ἀποσιωπῶνται ἢ νά διαστρεβλώνονται οἱ θυσίες καί ἡ προσφορά τῆς ‘Ορθόδοξης Καθολικῆς ‘Εκκλησίας στό Γένος, ἐνῶ παράλληλα στά πλαίσια τῆς ἰδεολογικῆς ὑποδούλωσης καί μετάλλαξης τῆς πατρίδος μας καί στό ὄνομα τοῦ «ἐξευρωπαϊσμοῦ» μας, ἐπιχειροῦν νά ἐπηρεάσουν τή σκέψη καί τή συνείδηση τῶν παιδιῶν μας. ‘Ασφαλῶς μέχρι σήμερα ἔχουν τή δυνατότητα τά παιδιά τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν μειονοτήτων νά ἐξαίρεθοῦν ἀπό τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, ἄν τό ἐπιθυμοῦν οἱ γονεῖς τους, ἄν καί σέ τί θά ἐνοχλοῦσε καί τά παιδιά αὐτά νά ἀποκτήσουν κάποιες γνώσεις, σχετικές μέ τήν παράδοση τοῦ τόπου, στόν ὁποῖο ζοῦν, ὅπως ἄλλωστε συμβαίνει καί μέ τό μάθημα τῆς ‘Ιστορίας καί ὄχι μόνο.

‘Αλήθεια, Κύριε ‘Υπουργέ,

● Γιατί ὅλοι οἱ μαθητές νά διδάσκονται μόνο κείμενα τῶν ἀρχαίων κλασικῶν συγ-

γραφέων και μάλιστα φιλοσόφων, γιατί να είναι ύποχρεωμένοι να μαθαίνουν τή θεολογία τους –άφοῦ, ὡς γνωστό, ὅλοι τους θεολογοῦν– και να μή διδάσκονται και ανάλογα κείμενα τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι, σ’ ἀντίθεση μέ τούς Λατίνους Πατέρες, παρεμπόδισαν τόν ἐκλατινισμό τοῦ Γένους μας; Παρενθετικά σᾶς ἀναφέρω ὅτι στά «Μαθηματάρια» πού κυκλοφόρησαν κατά τήν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας τά κείμενα τῶν παραπάνω βρίσκονται σέ ἀρμονία.

- Γιατί ὅλοι οἱ μαθητές να διδάσκονται μόνο ἀρχαῖες τραγωδίες και ὄχι τά κείμενα ἐκεῖνα πού ἐμεῖς ὀνομάζουμε «θεῖες Λειτουργίες», οἱ ὁποῖες ἀκόμη και σήμερα κρατοῦν ἀνά τήν Οἰκουμένη ζωντανή τήν ἐλληνική γλῶσσα;

- Γιατί ὅλοι οἱ μαθητές να μαθαίνουν μόνο τά μνημεῖα τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων και ὄχι αὐτά τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας (τοῦ καλουμένου Βυζαντίου) και τῆς τουρκοκρατίας;

Ὅμως, γιατί μέ πρόφαση τά εὐαίσθητα προσωπικά δεδομένα, πρέπει να γίνεται αὐτό μέ μιά ἀπλή αἴτηση και γιά τούς Ἑλληνες Ὁρθόδοξους;

Αὐτή ἡ ἀπόφαση φυσικά εἶναι τό δέντρο· τό δάσος πού κρύβεται ἀπό πίσω εἶναι ἄλλο! Στό χῶρο τοῦ σχολείου στόχος τους εἶναι ὄχι μόνο να σπείρουν στίς ψυχές τῶν μαθητῶν τήν ἀμφιβολία, ἀλλά να τούς ἀπομακρύνουν ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Καθολική Ἐκκλησία και να τούς καταστήσουν εὐκολα και ἀπληροφόρητα θύματα σέ κάθε προπαγάνδα. Μονοπωλώντας τόν «προοδευτισμό» και καταφερόμενοι συστηματικά ἐναντίον ἀρχῶν και θεσμῶν πού ἐξέθρεψαν και συντήρησαν τό Γένος μας ἀνά τούς αἰῶνες, χωρίζουν τούς ἀσχολουμένους μέ τήν Παιδεία και εἰδικότερα τήν ἐκπαίδευση σέ «προοδευτικούς» και «συντηρητικούς», «φωτεινά πνεύματα» και «σκοταδιστές». Οἱ ἴδιοι,

ὡς «προοδευτικοί» –θά ἐπαναλάβω «τῆς ὀπισθεν»– διεκδικοῦν γιά τόν ἑαυτό τους τό ἀποκλειστικό προνόμιο να ἀσκοῦν κριτική και να ἀπονέμουν χαρακτηρισμούς.

Ἐπάρχουμε, κύριε Ἐπουργέ, ὡς Γένος, γιατί ὑπῆρξε ἡ Ὁρθόδοξη Καθολική Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἔσωσε τό λῆμμα, τούς λιγοστούς ἡρωϊκούς ραγιαδες και προπαπποῦδες μας. Αὐτῶν εἴμαστε ἀπόγονοι και αὐτῶν τώρα τά κόκκαλα τρίζουν μέ τέτοιου εἴδους ἐνέργειές μας. Και αὐτό γιατί οἱ ἡρωϊκοί ραγιαδες πρόγονοι μας προτίμησαν να περάσουν τά πάνδεινα και να μήν ἀκολουθήσουν τό εὐκολο ἔργο τῶν περισσοτέρων, οἱ ὅποιοι, προτιμώντας τήν ἀνετη ζωή, ἐξισλαμίστηκαν. Ποιές δυνάμεις, κύριε Ἐπουργέ, θέλουν και ἐμᾶς τούς ἀπογόνους τους να μᾶς μεταλλάξουν;

2. Τό Ἐπουργεῖο σας μέ τήν ἐγκύκλιο αὐτή φαίνεται να δάλλει ἔστω και ὄχι ἀπό πρόθεση, κατά τῆς Παιδείας και μάλιστα μέ τήν τρισυπόστατη διάστασή της. Ἡ Παιδεία, οὔσα πάντοτε προσανατολισμένη πρὸς συγκεκριμένους σκοπούς, νοεῖται κυρίως μέν ὡς ἐκπαίδευση, ἀλλά παραλλήλως ὡς μόρφωση και ὡς καλλιέργεια. Ἡ λέξη «μόρφωση» πλάσθηκε ἀπό τό ρῆμα μορφώω-ῶ, τό ὁποῖο σημαίνει παρέχω μορφή στό χάος, τό ἀδιακόσμητο, τό ἀτακτο, τό ἀμορφο σύνολο τοῦ βίου. Ἡ ἐν λόγῳ προσπάθεια ἀποτελεῖ τήν καλλιέργεια. Ὁ ὅρος Παιδεία, ὑποδηλώνει τήν παροχή μορφῆς και στήν ἄψυχο (ξύλο, μέταλλο, μάρμαρο) και στήν ἔμψυχο ὕλη, τόν Ἄνθρωπο. Ὡς πρὸς τόν Ἄνθρωπο, σ’ ἐμᾶς ἐπιτυγχάνεται διά τοῦ ἐμφύτου πλαστικοῦ ἐλληνορθόδοξου πνεύματος μέ τήν ἀνάδειξή του σέ μορφή ἀληθείας, ἡθους και κάλλους.

Εἶναι ἀχρηστο τό σχολεῖο, κύριε Ἐπουργέ, πού ἀπλά καθιστᾶ τούς μαθητές «ρεζερβουάρ» πληροφοριῶν και δέν προσφέρει σ’ αὐτούς Παιδεία μέ τήν τρισυπόστα-

τη διάστασή της ως εκπαίδευσης, μόρφωσης και ήθικης καλλιέργειας. Και κάτι ακόμη ως προς αυτό τό σημείο. Δέν υπάρχει ουδέτερη γνώση, ένω παράλληλα ή άχρωμη ήθικη όδηγεί τόν νέο σέ καταστάσεις άνασφάλειας και άπροσάρμοστης συμπεριφορᾶς.

3. Τό Ύπουργείο σας μέ τήν έγκύκλιο αυτή άνοίγει τήν όρεξη κατάργησης ή μετάλλαξης και άλλων μαθημάτων. "Όσοι τώρα στράφηκαν έναντίον του μαθήματος τών Θρησκευτικών, επιδιώκοντας έμμέσως πλήν σαφώς τή μετάλλαξη τής έλληνορθόδοξα προσανατολισμένης Παιδείας, θά ζητήσουν άργότερα τήν άλλαγή και τήν μετάλλαξη και άλλων μαθημάτων. Για παράδειγμα:

- Γιατί νά ύποχρεώνονται κάποιοι μαθητές πού δέν συμφωνούν μέ τό περιεχόμενο του μαθήματος τής Ύστορίας νά τό παρακολουθούν; Τί θά κάνετε, άν γονείς καταθέσουν δηλώσεις άπαλλαγής τών παιδιών τους άπό τό μάθημα τής Ύστορίας, επειδή δέ συμφωνούν μέ τά περιεχόμενα του Ύναλυτικού Προγράμματος του έν λόγω μαθήματος;

- Γιατί νά ύποχρεώνονται οί μαθητές νά παρακολουθούν τά καλούμενα Μοντέρνα Μαθηματικά πού μέ έπίκεντρο τή Γαλλία άρχισαν νά μπαίνουν στό χῶρο τής δικής μας εκπαίδευσης άπό τή δεκαετία του ΄60 μέ πολλές παραλλαγές μέχρι σήμερα και όχι τά παραδοσιακά πού διδαχτήκαμε οί παλαιότεροι; Ήξάλλου, σέ ποιό βαθμό οί μαθητές χρησιμοποιούν στή μελλοντική τους ζωή τίς μαθηματικές, φυσικές και άλλες γνώσεις, τίς όποιες, καταναλώνοντας πλήθος διδακτικών ὡρών, άπόκτησαν στό σχολείο;

- Γιατί νά διδάσκονται στό σχολείο τά μαθήματα στήν έλληνική και όχι σέ κάποια άλλη γλώσσα και μάλιστα στήν Ύγγλική, όπως συμβαίνει μέ αρκετά μαθήματα Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στά ξενόγλωσσα σχολεία τής πατρίδας

μας; Ποιά θά είναι ή πολιτική του Ύπουργείου σας, άν γονείς σᾶς πουν πώς επιθυμούν ή ύποχρεωτική εκπαίδευση τών παιδιών τους νά γίνεται λ.χ. στήν Ύγγλική γλώσσα;

4. Τό Ύπουργείο σας μέ τήν έγκύκλιο αυτή διέπραξε σημαντικά εκπαιδευτικά λάθη. Για παράδειγμα:

- Δέν έλαβε ύπόψη τί θά κάνει ό μαθητής τήν ὡρα πού δέν θά παρακολουθεί τό μάθημα τών Θρησκευτικών. Θά παίζει στήν αυλή του σχολείου ή θά επισκέπτεται τή γειτονική πρὸς τό σχολείο καφετέρια, παρασύροντας πρὸς τούτο και άλλους μαθητές;

- Δέν προετοίμασε για τούς μαθητές άλλο μάθημα, τό όποιο θά ύποχρεωθούν νά παρακολουθήσουν, αντί για τό μάθημα τών Θρησκευτικών, όπως αυτό συμβαίνει σέ χῶρες τής Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Τό Ύπουργείο σας μέ τήν έγκύκλιο αυτή άγνόησε τό γεγονός ότι μέσα άπό τό μάθημα τών Θρησκευτικών πληροφοροῦμε τούς μαθητές για τή δική μας παράδοση και ζωή, προσφέροντάς τους πρὸς τούτο σχετικές έμπειρίες. Στό σημείο αυτό σημειώνω πώς προσωπικά άδυνατῶ νά κατανοήσω γιατί αυτή τήν πληροφορηση και τήν προσφορά έμπειριών νά στερηθούν κάποιοι μαθητές.

Ή παράδοση, κύριε Ύπουργέ, ή όποια ως έννοια ενέχει τή δυναμική του σήμερα πού γεννιέται άπό τό χθές και περικλείει σπερματικά τό αύριο, στή διδασκαλία τής Ύορθόδοξης Καθολικής Ύκκλησίας λειτουργεί ως ένα continuum, ως μιá ζωντανή δυναμική πορεία προσώπων και κοινωνιών. Ήδῶ τό παλαιό δέν αντιμετωπίζεται ως συντήρηση άπό τήν όποια άπουσιάζει ή ζωή. Ή παράδοση άποτελεϊ ένα άπό τά ύποστατικά στοιχεία του κάθε ανθρώπου και τής κοινωνικής διαφορετικότητας τών μελών

μιᾶς κοινωνικῆς ομάδας. Τῆ γνώση καί τήν ἐμπειρία αὐτῆς τῆς παράδοσης ἀπό τούς μαθητές φαίνεται πώς διάφοροι ζητοῦν νά ἐξαφανίσουν ἀπό τό χῶρο τοῦ σχολείου. Ἡ παράδοση δίδει τό δικό της προσανατολισμό στήν Παιδεία κάθε κοινωνίας.

Μέ βάση τά παραπάνω γίνεται φανερό πώς ἐμεῖς προσφέρουμε ἢ μᾶλλον ὀφείλουμε νά προσφέρουμε στούς κατοικοῦντες στόν ἑλλαδικό τόπο μαθητές τήν Παιδεία ἐκείνη, ἡ ὁποία εἶναι προσανατολισμένη καί ἀνταποκρίνεται στή δική μας περιρρέουσα ἀτμόσφαιρα, τῆ δική μας παράδοση. Μάλιστα γιά μᾶς ἡ ἐν λόγῳ Παιδεία μπορεῖ ἀβίαστα νά χαρακτηριστεῖ ὡς **Οἰκουμένη καί Παιδεία**. Οἱ θρησκείες χωρίζουν τόν κόσμο, ἀλλά ἡ Ὁρθοδοξία τόν ἐνώνει. Προσφέροντας στούς μαθητές τήν ἐν λόγῳ παράδοση, δέν κάνουμε «πλύση ἐγκεφάλου» Τό ἄν καί πότε αὐτή ἡ προσφορά πληροφόρησης καί ἐμπειρίας καρποφορήσει εἶναι ἔργο Ἰ. Ἄλλου, ὁ ὁποῖος σέβεται τήν ἀποδοχή ἢ ἀπόρριψη τῆς ἀπό τό ὑποκείμενο τῆς ἀγωγῆς, καί ἀσφαλῶς ὄχι τοῦ προσφέροντος στούς μαθητές τήν ἐν λόγῳ πληροφόρηση καί ἐμπειρία.

Καί κάποιες, κύριε Ὑπουργέ, τελευταῖες ἐπισημάνσεις.

Ἐνῶ ἐπιδιώκετε νά καταστήσετε τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν προαιρετικό, ὅσο καί ἄν δέν θέλετε νά τό ὁμολογήσετε, φανταστήκατε:

- Ποιά θά ἦταν ἡ προσέλευση τῶν μαθητῶν στά σχολεῖα τῆς Πρωτοβάθμιας καί Δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης, ἄν καταργοῦνταν τό ἀπουσιολόγιο καί ἄν εἶχαν οἱ μαθητές τή δυνατότητα νά προσέρχονται στό τέλος κάθε τετραμήνου στίς ἐξετάσεις;

- Τί θά συνέβαινε, ἄν ὅλα τά μαθήματα στό σχολεῖο ἦταν προαιρετικά καί δινόταν στόν κάθε μαθητή ἡ δυνατότητα νά ἐπιλέγει ἀπό αὐτά κάποιο συγκεκριμένο ἀριθμό;

Προσωπικά, κύριε Ὑπουργέ, βασιζόμενος στήν ἄρτια ἑλληνορθόδοξη Παιδεία σας καί στήν πατριωτική σας εὐαισθησία ὡς ἀκρίτα, διατηρῶ τήν ἐλπίδα πώς ἀφυγκραζόμενος τῆ σιωπηλή κραυγή τῶν ἡρωϊκῶν ραγιαδῶν προγόνων μας καί ὄλων τῶν ἀπογόνων τους, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦμε νά πορευθοῦμε στά ἴχνη τους, θά θεραπεύσετε τό **βαρὺ τραῦμα** πού δημιουργεῖται στήν ἰδιοπροσωπία τοῦ Γένους μας μέ τήν παραπάνω Ἐγκύκλιό σας καί πώς ἀπό τή θέση τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας θά ἀγωνισθεῖτε ὄχι μόνο νά μὴν εἶναι τά σχολεῖα μας ἀπλά μεταπράτες γνώσεων, ἀλλά νά προσφέρουν στά παιδιά μας κατά κύριο λόγο Παιδεία. Παιδεία ὅμως προσανατολισμένη στή δική μας περιρρέουσα ἀτμόσφαιρα, τῆ δική μας παράδοση καί ζωή, γιά νά μὴ γίνουμε ἓνας λαός ἀχρωμος, παγκοσμιοποιημένος, πού δέν θά ἔχει τίποτε τό διαφορετικό ἀπό τούς ἄλλους.

Μέ τιμῆ
Ὁ κοσμήτορας

Ἰωάννης Β. Κογκούλης
Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

Κοινοποίηση:

- Πρωθυπουργό Κυβερνήσεως κ. Κώστα Καραμανλῆ
- Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος καί Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
- Κοσμητεία Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν
- Πανελλήνια Ἐνωση Θεολόγων
- Ἡμερήσιο καί Περιοδικό τύπο

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

**«Εἴμαστε ἀναγκασμένοι νά προσφύ-
γουμε στή δοκιμασμένη καί προσφιλή μας
μέθοδο τοῦ Κρυφοῦ Σχολειοῦ»**

Ἐπιστολή Δασκάλων πρὸς τὸν Ὑπουρ-
γὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων
κ. Εὐριπίδη Στυλιανίδη

Ἀξιότιμε κύριε ὑπουργέ,

Μέ τή συμπλήρωση δύο χρόνων διδα-
σκαλίας τῶν νέων βιβλίων τοῦ δημοτικοῦ
σχολείου, σᾶς ἀποστέλλουμε τήν παροῦσα
ἐπιστολή, μέ πόνο ψυχῆς, μέ ἀγωνία καί μέ
φόβο γιά τό μέλλον τῶν παιδιῶν μας.

Πιστεύουμε ὅτι τό μάθημα τῆς «Γλώσ-
σας» εἶναι τό σημαντικότερο, δίχως νά ὑπο-
τιμοῦμε κανένα ἄλλο μάθημα, διότι διδά-
σκεται περισσότερες ὥρες καί πάντως πρω-
ϊνές, ὅπου ἡ διάθεση καί ἡ ἀφομοιωτική
ικανότητα τῶν μαθητῶν εἶναι οἱ καλύτερες.

Μέ τά νέα βιβλία διαπιστώνουμε νά χα-
ράσσεται καί νέα ἄποψη γιά τό μορφωτικό
ἀγαθό καί γιά τήν ποιότητα τῆς παρεχό-
μενης παιδείας. Μέχρι τώρα τό μάθημα τῆς
«Γλώσσας» ἦταν τό μάθημα πού ἀνακεφα-
λαίωνε ὅλα τά ἄλλα μαθήματα καί τά ἐνο-
ποιοῦσε, καθὼς στήν ὕλη του ὑπῆρχαν κεί-
μενα ἀπό τήν Ἱστορία, τά Θρησκευτικά, τήν
Γεωγραφία, τή Φυσική, τή Λαογραφία, κεί-
μενα ἀναφορᾶς στόν πολιτισμό, στή λαϊκή
σοφία, παροιμίες, γνωμικά καί ἄλλα.

Ἀλήθεια, γιατί μέ τά νέα βιβλία ὅλα
αὐτά ὑποχώρησαν;

Γιατί δέν πρέπει τά παιδιά μας νά τρέ-
φονται μέ τόν πλοῦτο τοῦ πολιτισμοῦ μας

καί τῆς παραδόσεώς μας;

Γιατί δέν πρέπει νά προβάλλονται πρό-
σωπα-πρότυπα;

Γιατί δέν πρέπει νά μαθαίνουν ὅτι ἥρω-
ας εἶναι αὐτός πού ὑπερβαίνει τόν ἑαυτό
του καί προσφέρεται στήν κοινότητα στήν
ὁποία ἀνήκει;

Γιατί δέν πρέπει οἱ μαθητές μας νά δια-
λέγονται μέ τίς μεγάλες μορφές τῆς πεζο-
γραφίας μας καί τῆς ποιήσεώς μας καί ἀντ'
αὐτοῦ νά διδάσκονται τή γλῶσσα τους ἀπό
πενιχρά κείμενα ἐφημερίδων καί περιο-
δικῶν;

Γιατί δέν πρέπει νά ξεδιψᾶνε μέ τό δη-
μοτικό μας τραγούδι, μέ τή λαϊκή μας σο-
φία, ἢ μέ τούς μύθους τοῦ Αἰσώπου;

Ἀλήθεια γιατί;

Γιατί πρέπει νά τρέφονται μέ συνταγές
μαγειρικῆς: «Μακαρόνια μέ κιμῶ» καί «Φα-
σολάκια λαδερά»;

Πῶς θά ἐμπνεύσει ὁ δάσκαλος τούς μα-
θητές του ὅταν ἔχει νά διδάξει γιά μάθημα
«Ὁδηγίες χρήσεως καφετιέρας» καί «μι-
κρές ἀγγελίες ἀγοραπωλησίας ἀκινήτων
καί σκαφῶν ἀναψυχῆς»;

Πῶς θά ἀνεχθεῖ δάσκαλος μέ στοιχειώ-
δη πνευματική ἐντιμότητα, νά στέκεται ἐνώ-
πιον τῶν μαθητῶν του καί νά διδάσκει ἀπρο-
κάλυπτα τόν καταναλωτισμό, τόν ὁποῖο, ἐμ-
μέσως πλήν σαφῶς, προωθοῦν κείμενα τέ-
τοιαις θεματικῆς;

Πῶς θά ἀρματώσει τούς μαθητές του νά
ἀντιμετωπίσουν αὐριο γενναῖα τή ζωή καί
τίς δυσκολίες τῆς, ὅταν πρότυπα γενναιοτή-
τας εἶναι ἡ γάτα πού σβήνει πυρκαγιές καί
τό παιδί πού ἀναγκάζεται ἀπό τούς γονεῖς
του νά πάει μόνο του στήν κατασκήνωση,
γιά νά πᾶνε καί αὐτοί μόνοι τους διακοπές;

Κύριε Υπουργέ, μέ πόνου ψυχῆς καί ἀγώνια περισσή γιά τό μέλλον τῶν παιδιῶν μας καί τοῦ τόπου μας, σᾶς παρακαλοῦμε νά ξεφυλλίσετε τά βιβλία τῶν παιδιῶν σας, γιά νά διαπιστώσετε ὁ ἴδιος, μέ τί μορφώνονται τά παιδιά τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, μέ ποιές ἀξίες, μέ ποιά πρότυπα.

Ἀναζητήστε κύριε ὑπουργέ ἕνα κείμενο πού νά προβάλλει μιά ἀξία, ἄς ποῦμε τήν δικαιοσύνη ἢ τήν τιμότητα ἢ τήν ἐργατικότητα, τήν ἀλληλεγγύη, τόν ἀλληλοσεβασμό. Ἀναζητήστε ἕνα κείμενο πού νά φιλοσοφεῖ σχετικά μέ τή ζωή, μέ τόν θάνατο, μέ τίς δυσκολίες καί τήν ὑπέροχότητά τους. Καί τέλος ἀναζητήστε ἕνα κείμενο πού νά καλλιεργεῖ στά παιδιά μας τήν ἐλπίδα, τήν μεγίστη πασῶν τῶν ἀρετῶν.

Τί ἀνθρώπους θέλουμε νά προετοιμάσουμε μέ αὐτά τά βιβλία; Τί πολίτες θέλουμε νά παραδώσουμε στήν πολιτεία μας; Ἀπογυμνωμένους ἀπό ἀρετή, ἀπό ἦθος, ἀπό γνώση τῆς ἀλήθειας;

Θέλουμε τέτοιους ἀνθρώπους;

Ἄς ἐτοιμαστοῦμε τότε νά τρυγήσουμε τούς καρπούς τῆς ἀγωγῆς μας. Ἄς ἐτοιμαστοῦμε νά ὑποδεχτοῦμε μόνο καί μόνο ἄτομα, Καταναλωτές καί Καταθλιπτικούς ἀνθρώπους.

Ἐμεῖς οἱ δάσκαλοι μέ τά νέα βιβλία βιώνουμε τήν ἀπόλυτη ἐπικράτηση τῆς ἀσημαντότητας καί εἴμαστε ἀναγκασμένοι νά προσφύγουμε στήν δοκιμασμένη καί προσφιλή μας μέθοδο τοῦ Κρυφοῦ Σχολειοῦ. Θά συνεχίσουμε νά διδάσκουμε τίς ἀξίες καί τά πρότυπα πού στήριξαν τό Γένος μας στίς δύσκολες στιγμές του, αἰῶνες τώρα.

Ἐστω καί ἐκτός διδακτέας ὕλης θά διδάξουμε τόν πολιτισμό μας, τήν Ἱστορία μας, τήν πίστη μας καί τήν ἐν γένει πνευματική μας συγκρότηση, γιατί τό χρωστᾶμε σ' αὐτούς πού πέρασαν, σ' αὐτούς πού θά ῥθουν.

Ἀξιότιμε κύριε ὑπουργέ, ἀπό τίς πρώτες

μέρες τῆς θητείας σας ἐγγράψατε αὐτήν στήν Ἱστορία, ἀποσύροντας τό ἐπαίσχυντο βιβλίο Ἱστορίας τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ. Αὐτό πού ἐπιχειρήθηκε ὁμως μέ τό βιβλίο Ἱστορίας, ἐπιχειρεῖται, δυστυχῶς, καί μέ τά νέα βιβλία τῆς «Γλώσσας»: ἡ ἀποδόμηση τῶν ἀξιῶν.

Σᾶς παρακαλοῦμε, μέ τό αἶσθημα εὐθύνης πού σᾶς διακρίνει, νά πράξετε τά δέοντα. Ἡ εὐαισθησία σας εἶναι δεδομένη καί ἀποδεδειγμένη.

Ἄν δέν μπορεῖτε νά ἀποσύρετε τά βιβλία τῆς «Γλώσσας», πρέπει ὅπωςδήποτε νά τά ἐπανεξετάσετε καί νά ἐπιστρέψουν σ' αὐτά τά νάματα τοῦ πολιτισμοῦ μας καί οἱ πανανθρώπινης ἐμβέλειας ἀξίες τοῦ Γένους μας.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε

Οἱ δάσκαλοι

1. Σαμοῖλης Κωνσταντῖνος
2. Κέλογλου Ὀδυσσεάς
3. Νασιός Δημήτριος
4. Μιχαήλ Αἰκατερίνη
5. Γκιάτας Θωμᾶς
6. Κριεζῆς Ἡρακλῆς
7. Γρατσία Ἑλλη
8. Ἱερομνήμων Νικόλαος
9. Γουζούνη Σταματινή
10. Παπαδόπουλος Γεώργιος
11. Μεντεσίδης Τριαντάφυλλος
12. Πανταζοπούλου Χριστίνα
13. Μητρόπουλος Δημήτριος
14. Καρανικόλας Χρῆστος
15. Μιχαήλ Ἀλέξανδρος
16. Ἱατροῖδου Ἀργυρώ
17. Ζήσου Ἀθανάσιος
18. Πετρίδου Μαρία
19. Σταυρόγλου Βηθλεέμ
20. Φιαμοῦ Ἀνθίπη
21. Χούλη Γεωργία
22. Χούλη Κατερίνα
23. Κωνσταντακάκης Δημήτριος

24. Ταρπινίδης Χρήστος
25. Καζαντζίδης Ἀθανάσιος
26. Μιζιούλη Σοφία
27. Κριτσιδέλα Ἑλένη
28. Ράπτου Ἄννα
29. Στεφανάκης Στέφανος
30. Κορκόβελος Χρήστος
31. Δέδρας Γεώργιος
32. Γεωργιάδου Ἰωάννα
33. Νταντάμης Γεώργιος
34. Τσαγάνη Φωτεινή
35. Ἐξάρχου Φώτιος
36. Πετρίδου Ἀστέρω
37. Κοντολέων Ἀναστάσιος
38. Μπράτζου Νίκη
39. Μούσκου Φλώρια
40. Κωνσταντινίδης Ἀθανάσιος
41. Κατσιμανής Θεόδωρος
42. Γούναρη Παναγιώτα
43. Σαβδίδου Ἑλένη
44. Τσορώνη Γεωργία
45. Παπατολίδου Δήμητρα
46. Κακαρελίδης Γεώργιος
47. Σουγκάκη Βασιλική
48. Ραφαέλα Ἑλένη
49. Παπαδόπουλος Εὐστράτιος
50. Καντίδου Διαλεκτή
51. Δαμιανίδου Δέσποινα
52. Τσιτσιμή Εἰρήνη
53. Κεσαπίδου Σεβαστή
54. Πασχαλίδου Βασιλική
55. Μερελής Δημήτριος
56. Τσιάφη Ζωή
57. Βλαχάκη Δώρα
58. Λαμψίδου Μαρία
59. Μπαρακλή Βασιλική
60. Ἀσπρίδης Χρήστος
61. Βαρεμένου Ἀναστασία
62. Ντίσιου Ἐλευθερία
63. Παπαδόπουλος Θεόφιλος
64. Πλακιᾶς Βαγγέλης
65. Τσελεπίδου Εὐη
66. Πιπερᾶς Κωνσταντῖνος
67. Πιπερίδης Δανιήλ
68. Λαζαρίδης Ἀντώνιος
69. Ἀντωνιάδου Δέσποινα
70. Πέτλης Βασίλειος
71. Ἀνδρεάδης Θωμᾶς
72. Κούτσουρος Νικόλαος
73. Σεκερτζῆς Πέτρος
74. Μητσόπουλος Ἀντώνιος
75. Παρασκευόπουλος Ἄγγελος
76. Βασιλείου Βαρβάρα
77. Παπαγεωργίου Κωνσταντίνα
78. Τσακίρη Σεβαστή
79. Ἀβραάμ Μαρία
80. Πασιαλῆς Χρήστος.
81. Κέτσιος Λάζαρος
82. Μπαχάρη Βασιλική
83. Παπουντζας Ἰωάννης
84. Κουνάδη Ἐλισάβετ
85. Κατζικᾶς Ἀθανάσιος
86. Τσέφλιος Μάριος
87. Ζαλίδης Ἰωάννης
88. Ζαλίδου Ἰωάννα
89. Παμπουκίδης Δημήτριος
90. Κλαψίδης Ἰωάννης
91. Μιχαηλίδου Ἑλένη
92. Ἰσαακίδου Αἰκατερίνη
93. Μιχαλόπουλος Ἀντώνιος
94. Γάγος Ἰωάννης
95. Γραμμενᾶς Θωμᾶς
96. Ἰντζέλης Νικόλαος
97. Τερζιάδης Γεώργιος
98. Σιμιτσῆς Χαράλαμπος
99. Μαντά-Παπανδρέου Εἰρήνη
100. Χρονόπουλος Παναγιώτης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Θετική ανταπόκριση στο 'Υπόμνημα του 'Αγίου 'Ορους για τό ΠΣΕ

Τό βαρυσήμαντο «'Υπόμνημα περί τής συμμετοχής τής 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας στό Παγκόσμιο Συμβούλιο 'Εκκλησιῶν», πού συνέταξε ἡ 'Επιτροπή τής 'Ιεράς Κοινότητος τοῦ 'Αγίου 'Ορους ἐπί τῶν Δογματικῶν Θεμάτων καί ἐνέκρινε ἡ 'Ιερά Κοινότης, γίνεται δεκτό μέ ἀνακούφιση ὄχι μόνον ἀπό τούς ἀπλούς πιστούς, ἀλλά συγκεντρώνει τά εὐμενῆ σχόλια καί τής συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῶν Σεβασμιωτῶν 'Αρχιερέων.

Παραθέτουμε δειγματοληπτικῶς μερικές ἀπό τίς σχετικές ἀπαντήσεις 'Αρχιερέων καί Καθηγητῶν Πανεπιστημίου, πού ἐστάλησαν στήν 'Ιερά Κοινότητα τοῦ 'Αγίου 'Ορους.

1. Τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου

'Αριθμ. Πρωτ. 595

'Οσιώτατοι 'Επιστάται καί 'Αντιπρόσωποι τής Κοινότητος τοῦ 'Αγίου 'Ορους, τέκνα τής ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, χάρις εἶη τῇ ὑμῶν 'Οσιότητι καί εἰρήνη παρά Θεοῦ.

Χριστός 'Ανέστη!

'Η Παρακαταθήκη παρακαλεῖ γιά τή συνδρομή σας

Γιά τήν ἀποστολή τής συνδρομῆς σας (ἐσωτερικοῦ 10 εὐρώ, ἐξωτερικοῦ 30 εὐρώ καί Κύπρου 7 λίρες Κύπρου) μπορεῖτε νά χρησιμοποιήσετε τήν ἐνθετη ταχυπληρωμή (ἐμπεριέχεται σέ δύο τεύχη τής *Παρακαταθήκης* ἐτησίως), ἡ ὁποία ἔχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος ἀπό τίς ἄλλες ταχυδρομικές ἐπιταγές ἢ νά καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τούς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς πού ἀναγράφονται κατωτέρω:

'Εθνική Τράπεζα: 421/614374-15 καί Alpha Τράπεζα Πίστεως: 815-002101-039454.

'Η ἀπόδειξη συνδρομῆς ἢ δωρεᾶς μπορεῖ νά ἐπισυναφθεῖ στή φορολογική σας δήλωση, γιά νά ἐκπέσει τό ποσό αὐτό ἀπό τήν 'Εφορία.

Γράφετε καθαρά τά στοιχεῖα σας

'Εάν στείλατε μία φορά στή διάρκεια τοῦ ἔτους τή συνδρομή σας στήν *Παρακαταθήκη*, ἀγνοήστε τήν ταχυπληρωμή πού θά βρεῖτε γιά δεύτερη φορά ἐντός τοῦ περιοδικοῦ.

Γιά λόγους πρακτικούς δάζουμε δύο φορές τό χρόνο τήν ἐνθετη ταχυπληρωμή σέ ὅλα τά ἀντίτυπα τοῦ συγκεκριμένου τεύχους τής *Παρακαταθήκης*. Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι θά στείλετε γιά δεύτερη φορά συνδρομή.

Δύο φορές τό χρόνο γίνεται καί ἡ ἀποστολή τῶν ἀποδείξεων σέ ὅσους ἔστειλαν συνδρομή.

Παρακαλοῦμε στό ἐντυπο τής ταχυπληρωμῆς νά γράφετε καθαρά στή θέση «'Αποστολέας» τά στοιχεῖα σας, ἔτσι ὅπως ἀναγράφονται στήν ἐτικέτα τής *Παρακαταθήκης* πού λαμβάνετε. 'Εάν ἄλλα στοιχεῖα ἀναγράφουμε ἐμεῖς στήν ἐτικέτα στόν φάκελο τής *Παρακαταθήκης* καί ἄλλα ἐσεῖς στήν ταχυπληρωμή πού μᾶς στέλνετε, δημιουργεῖται πρόβλημα.

Σέ περίπτωση πού καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τούς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς τής *Παρακαταθήκης*, παρακαλοῦμε ἐνημερῶστε μας σχετικά, διότι διαφορετικά δέν λαμβάνουμε γνώση γιά τήν κατάθεσή σας.

Ληφθέν ἐθεωρήθη ἐν συνεδρίᾳ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τὸ ἀπὸ τῆς ιδ'κζ' Μαρτίου ἐ.ἔ., ἀριθμ. Πρωτ. Φ. 2/7/687 γράμμα τῆς ἀγαπητῆς Ὁσιότητος ὑμῶν, δι' οὗ ὑποβάλλετε συνημμένως, «Υπόμνημα περὶ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», συνταχθέν ὑπὸ τῆς Ἱεροκοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Δογματικῶν.

Εἰς ἀπάντησιν, διὰ τῶν μετὰ χειρὸς Πατριαρχικῶν ἡμῶν εὐχετικῶν Γραμμάτων, γνωρίζομεν ὅτι τὰ ὑποβληθέντα παρεπέμφθησαν τῇ ἀρμοδίᾳ ἐπὶ τῶν Διαχριστιανικῶν Ζητημάτων Ἐπιτροπῇ, πρὸς ἀξιολόγησιν καὶ εἰσήγησιν.

Ἐπὶ δέ τούτοις, ἀπονέμομεν τῇ Ὁσιότητι ὑμῶν ὀλόθυμον τὴν πατρικὴν καὶ Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν καὶ ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς τὴν χάριν καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἰδὴ Μαΐου κδ'

2. Τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου Β'

Ὁσιώτατοι Πατέρες, Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθω, τέκνα τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις καὶ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμᾶς.

Μετ' εὐχαριστήσεως πολλῆς καὶ ἱκανοποιήσεως ἐγενόμεθα κάτοχοι τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. Φ. 2/7/688 γράμματος ὑμῶν καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἐκφράζομεν τὰς ἐκ μέσης καρδίας εὐχαριστίας τῆς ἡμετέρας Μετριότητος.

Ἡμεῖς, ἔχομεν βαθεῖαν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν μοναχισμόν καὶ διὰ τοῦτο σεβόμεθα καὶ διατηρῶμεν τὰ πατρῶα δόγματα, τὰς παραδόσεις, τὰ ἥθη, τὰ ἱερά καὶ τὰ ὄσια τῆς Μοναστικῆς Πολιτείας τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Οἱ τίμοι ἀγῶνες ὑμῶν ἐπέδειξαν ἐμφανῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητος τὴν ἀφοσίωσιν, τὸν ζῆλον, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀνησυχίαν ὑμῶν διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἀγιοπατερικῆς πνευματικῆς κληρονομίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Πρὸς τοῦτο καὶ θὰ ἀνακοινώσωμεν εἰς τὴν προσεχῆ Ἱεράν Σύνοδον τοῦ Πατριαρχείου ἡμῶν

τὸ σχετικόν κείμενον, ὥστε νὰ ἐνημερωθοῦν δεόντως οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς.

Εὐχαριστοῦντες καὶ πάλιν διὰ τὴν γενομένην ἐνημέρωσιν καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀγωνίας καὶ ἐκκλησιαστικοῦ προβληματισμοῦ, προσευχόμεθα διὰ τὴν ἐνδυνάμωσιν ὑμῶν εἰς τὸν γλυκύτατον τῆς ἀσκήσεως δρόμον καὶ πλουσίαν τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ εἰς ὑμᾶς καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς ὁσίους πατέρας καὶ ἀσκητάς τῆς Ἀθωνικῆς Πολιτείας.

Ἡ δέ Πατριαρχικὴ εὐχή καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου νὰ συνοδεύουν τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν!

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Πόλει
τῆς Ἀλεξανδρείας
τῇ 16ῃ Ἀπριλίου 2008

3. Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου Β'

Ἀριθμ. Πρωτ. /X/ΕΞ. 1146/2008
Ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Ἀπριλίου 2008

Πρὸς
τὴν Ἱεράν Κοινότητα
Ἁγίου Ὁρους
630 86 ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Πανοσιολογιώτατοι Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Ἐλαβον τὴν ἐπιστολὴν σας ὡς καὶ τὸ συνημμένον ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ τὸ συνταχθέν ὑπὸ τῆς Ἱεροκοινοτικῆς ἐπὶ τῶν Δογματικῶν Ἐπιτροπῆς ἀποτελούμενον ἐξ 63 σελίδων καὶ θερμῶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀποστολὴν τούτων πρὸς τὴν ταπεινότητά μου νῦν μέ τὴν ἀνάληψιν τῶν ὑψηλῶν ἀρχιεπισκοπικῶν καθηκόντων μου.

Κρατῶ τὸ ὑπόμνημα τοῦτο διὰ βαθυτέραν μελέτην, καὶ ἀξιοποίησιν. Μοῦ εἶναι λίαν χρήσιμον. Ὅτι ἡμεῖς πράξομεν θὰ ἔχει τὴν σφραγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Φωνὴ αὐτῆς θὰ εἶναι καρπὸς

της άγιοπνευματικής Παραδόσεώς Της. Τό όλο θέμα, σοβαρόν και ύπεύθυνον χρήζει ένδελεχοῦς μελέτης και έσεις οί 'Αγιορεΐτες Πατέρες συμβάλλετε τά μέγιστα διά τήν καθόλου όρθήν αντιμετώπισίν Του.

Καί αύθις εύχαριστών προσβλέπω εις τοιούτου είδους βοήθειαν προκειμένου νά λάμπει πάντοτε ή λυχνία τής 'Ορθοδόξου πίστεώς μας.

Εύχομαι καλήν συνέχισιν τών πνευματικών άγώνων εις τήν πορείαν τής 'Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής και ή Παναγία Θεοτόκος νά σκέπει χαριτοδρύτως άπάσας τάς άγγελικάς πολιτείας του 'Αγιωνύμου 'Αθω.

Μετ' εύχών διαπύρων

4. Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σπάρτης κ.κ. Εὐσταθίου

Πρός
Τήν 'Ιεράν Κοινότητα
'Αγίου 'Ορους
Εΐς Καρυάς

Σεβαστοί μου Πατέρες,

Μέ χαρά πήρα και μέ ένδιαφέρον μελέτησα τό «'Υπόμνημα περί τής συμμετοχής τής 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας στό Παγκόσμιο Συμβούλιο 'Εκκλησιών».

Οί συντάξαντες τό 'Υπόμνημα καταξιωμένοι 'Αγιορεΐτες, άριστα καταρτισμένοι θεολόγοι, μέ τήν διακρίνουσα αύτούς κατά Θεόν σοφία και μέ όρθόδοξα διώματα, έδωκαν σέ όλους μας τήν πλήρη έννημέρωση για τά τεκταινόμενα και ύπογράμμισαν τόν μέγα κίνδυνο άπό τήν άναστροφή μας μέ τούς αίρετικούς.

«'Αρκετός ό παρεληλυθώς χρόνος». Τό «'Οχι» στή συνέχιση τής συμμετοχής μας είναι πλέον επιβεβλημένο.

Ποιές άλλωστε οί ώφέλειες στά έξήντα χρόνια άπό τήν ίδρυσή του;

«Φιλοσοφία μετ' ευτελείας» χωρίς πουθενά νά φαίνεται φώς και όχι μόνο, διότι, αντί νά ώφελήσουμε, όπως τουλάχιστον ήταν ή επιθυμία εκείνων πού συνέστησαν τό Παγκόσμιο Συμβούλιο 'Εκκλησιών, ή βλάβη είναι έξόφθαλμη και ή ζημιά για εκείνους πού διαβάζουν αυτά

«τά έργα και τίς ήμέρες» του άφάνταστα μεγάλη.

Δεχθείτε παρακαλώ τίς εύγνώμονες εύχαριστίες μου για τήν εύγενική προσφορά του 'Υπομνήματος και τίς έγκάρδιες ταπεινές εύχές μου για τό άγιο Πάσχα.

Μέ τιμή, σεβασμό και έξιδιασμένη άγάπη

4. Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δράμας κ.κ. Παύλου

Πρός
Τήν 'Ιεράν Κοινότητα
'Αγίου 'Ορους 'Αθω
Εΐς Καρυάς 'Αγίου 'Ορους

Σεβαστοί Πατέρες,

Διά τής παρούσης, προάγομαι νά εύχαριστήσω έκ καρδίας τήν 'Υμετέραν Σεβαστήν 'Ιεράν Κοινότητα, διά τήν έννημερωτικήν άποστολήν του 'Υπομνήματος «περί τής συμμετοχής τής 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας στό Παγκόσμιο Συμβούλιο 'Εκκλησιών». Σās συγχαίρω διά τήν εύαισθησίαν πού επιδεικνύετε διά τά ζητήματα πίστεως, τά άφορώντα τήν ψυχικήν ήμών σωτηρίαν. Τό 'Αγιον 'Ορος πάντοτε έφώτιζε τήν 'Εκκλησίαν μας ως πρόμαχος και φύλαξ τής άνοθεύτου 'Ορθοδόξου πίστεως. Τό 'Αγιον 'Ορος έπορεύθη άνά τούς αίώνας συνωδᾶ τῷ λόγω του διδασκάλου 'Ιωσήφ του Βρυεννίου: «Οὐκ άρνησόμεθά σε φίλη 'Ορθοδοξία: οὐ ψευσόμεθά σοι πατροπαράδοτον σέβας: έν σοί έγεννήθημεν, έν σοί ζῶμεν, και έν σοί κοιμηθησόμεθα: ει δέ καλέσει καιρός, και μυριάκις υπέρ σοῦ τεθνηξόμεθα».

'Εχομεν δι' έλπίδος, ότι σύμπασα ή 'Εκκλησία θ' άντιληφθει τήν εύαισθησίαν του 'Αγίου 'Ορους, όπως ή 'Ορθόδοξος Πίστις μας διατηρηθη άμωμος και άλώδητος έκ τών ποικίλων αίρέσεων και κοσμικών ρευμάτων. 'Η 'Ορθόδοξος Καθολική 'Εκκλησία θεωρεΐ τήν ένωσιν τών χριστιανικών όμολογιών μετ' Αυτής δυνατήν, μόνον επί του έδάφους τών 'Αγίων 'Επτά Οΐκουμενικών Συνόδων και τής διδασκαλίας αυτών.

Ταῦτα γνωρίζων 'Υμΐν, και ταπεινῶς έξαι-

τούμενος τήν εὐλογίαν καί ἐνίσχυσιν τῆς Ἐφόρου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῆς Ἑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, εὐχομαι εἰς Ἑμᾶς πᾶσαν παρά τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ εὐλογίαν καί χάριν καί ἐνίσχυσιν πρὸς φρονκτωρίαν τῶν ἀδαμαντίνων ἐπάλληξεν τῆς ἀωμότητος ἡμῶν πίστεως.

Μετ' εὐχῶν καί ἀγάπης

6. Τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. κ. Δημητρίου Τσελεγγίδη
Θεσσαλονίκη, 30-06-08

Πρὸς τήν Ἱερά Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἀθω Καρυές Ἁγιον Ὄρος

Ἐπιστημονική ἀποτίμηση τοῦ Ἑπομνήματος τῆς ἐπὶ τῶν Δογματικῶν Ἱεροκοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στό Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἁγιον Ὄρος 2007

Σεβαστοί Πατέρες,

Θά ἤθελα νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά θέσω ὑπόψη σας κάποιες ἐπιστημονικές ἐπισημάνσεις μου γιά τό κείμενο πού μοῦ ἀποστείλατε.

Ἀπό τήν προσεκτική μελέτη τοῦ παραπάνω Ἑπομνήματος προκύπτει ἀδιάσπαστος, ὅτι οἱ συντάκτες τῆς Ἐπιτροπῆς κατέχουν πολύ καλά τό θέμα πού πραγματεύονται καί εἶναι σωστά ἐνημερωμένοι διδλιγογραφικῶς.

Ἡ καλή διάρθρωση καί ἡ ἀκριβής διατύπωση τῶν προβαλλομένων θέσεων ἀναδεικνύουν τόν ἀδιαμφισβήτητο σοβαρό καί ἐπιστημονικό χαρακτήρα τοῦ κειμένου. Ὁ ἀντιρρητικός χαρακτήρας τοῦ Ἑπομνήματος ἔχει στέρεη θεολογική ὑποδομή καί προϋποθέτει ἄριστη γνώση τῆς Ἐκκλησιολογίας. Πείθει μέ τήν λογικότητα καί τήν ὀρθότητα τῶν ἐπιχειρημάτων του, παραπέμποντας συχνά στήν ἐκκλησιαστική στάση μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἀλλά καί κορυφαίων ἐπιστημόνων τῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας.

Ἰδιαίτερα ἐντυπωσιάζει ἡ εὐαισθησία τῆς δογματικῆς συνειδήσεως τῶν συντακτῶν του,

ἀλλά καί τό ὄξύ, ὀρθόδοξο, θεολογικό κριτήριο τους, πού παραπέμπει στά «γεγυμνασμένα αἰσθητήρια πρὸς διάκρισιν καλοῦ καί κακοῦ» τῆς Παύλειας θεολογίας. Ἐμφανῆς εἶναι ἄλλωστε ἡ ἄριστη γνώση τῆς ἱστορίας καί τῆς προβληματικῆς τῶν Οἰκουμενικῶν Διαλόγων ἀπό τῆς ἐνάρξεώς τους ἕως σήμερα, ἀλλά καί ἡ γνώση τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῶν Προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν. Καθοριστική εἶναι ἡ ὑπογράμμιση τῆς ποιμαντικῆς διαστάσεως τῶν ἱερῶν Κανόνων γιά τή διαφύλαξη καθαρῆς τῆς δογματικῆς συνειδήσεως τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί ἡ αὐτοκριτική στήν ὁποία περνοῦν μέ τίς εὐστοχες ἐπισημάνσεις τους.

Τό Ἑπομνημα αὐτό χαρακτηρίζεται, τέλος, τόσο γιά τήν ἠπιότητα καί τήν εὐγένεια τῶν διατυπώσεών του, ὅσο καί γιά τήν ρεαλιστικότητά του, καθώς προβαίνει καί σέ φωτισμένες προτάσεις γιά τή συμμετοχή τῶν Ὀρθοδόξων σέ νέες μορφές Διαλόγων μέ τούς ἑτεροδόξους, πού διασφαλίζουν πιστότητα στήν ὀρθόδοξη αὐτοσυνειδησία μας.

Μέ ιδιαίτερη τιμή
Καί πολύ σεβασμό

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Κρήτης γιά τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν καί τήν καύση τῶν νεκρῶν

Ὅπως μεταδίδει τό Ἀθηναϊκό Πρακτορεῖο Εἰδήσεων:

«Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης κατά τήν συνεδρίασή της τῆς 4ης Αὐγούστου 2008 ἀπεφάσισε καί τά ἐξῆς: “...δηλώνει ἀπερίφραστα ὅτι: Τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν πρέπει νά παραμείνει στή δημόσια ἐκπαίδευση ὡς ἔχει, διότι εἶναι ἀπαραίτητο στοιχεῖο γιά τήν προαγωγή τοῦ Πολιτισμοῦ καί τῆς Παραδόσεως τοῦ τόπου μας”.

Ἐπίσης, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀναφέρεται στό θέμα τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν, μέ ἀφορμή τήν ἰσχὺ τοῦ σχετικοῦ νόμου καί στήν Ἑλλάδα, ἐπισημαίνοντας ὅτι “ὄχι ἡ καύση, ἀλλά ἡ ταφή τῶν νεκρῶν ἀπορρέει ἀπό τήν Θεολογία καί τήν

Παράδοση της Ἐκκλησίας μας, φανερώνει δέ τό σεβασμό μας πρὸς τή μοναδική ἀξία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου καί τήν ἱερότητα τοῦ σώματός του”».

v v v

**240 ἱεροδιδάσκαλοι τοῦ Κοραρίου
στὶς Μουφτεῖες τῆς Θράκης**

Ἐνῶ οὐσιαστικά καταργοῦνται, παρανόμως, τὰ Θρησκευτικά στό ἐλληνικό σχολεῖο, τήν ἴδια στιγμή τό ἀρμόδιο Ἐπιτελεῖο προκηρῦσσει διαγωνισμό γιά τήν πρόσληψη 240 ἱεροδιδασκάλων τοῦ Κοραρίου στὶς Μουφτεῖες Ἐάνθης, Κομοτηνῆς καί Διδυμοτείχου!

Ἐπιτελεῖο ἱεροδιδασκάλων κ. Ἐπιτελεῖο Στυλιανίδης δάλλθηκε νά μᾶς τρελλάνει!

v v v

**Θλίψη καί σκανδαλισμός
ἀπὸ τό αἶτημα τῆς Ἱεραῆς Συνόδου
γιά τὸν πρῶν Ἀττικῆς**

Τό ἔγγραφο τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, μέ τό ὅποιο ζητεῖ νά ἐγκλεισθεῖ σέ μοναστήρι - φυλακή(!) ὁ καταδικασθεὶς σέ ἔξι χρόνια φυλάκισης ἀπὸ τό Ἐφετεῖο πρῶν Μητροπολίτης Ἀττικῆς κ. Παντελεήμων γιά κακουργηματικές πράξεις εἰς δάρος τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ὁσίου Ἐφραίμ Ἀττικῆς, ἔθλιψε τοὺς πιστοὺς καί ἐσκανδάλισε πιστοὺς καί ἀπίστους.

Οἱ ἅγιοι συνοδικοί ἔδωσαν τήν ἐντύπωση ὅτι ζοῦν σ’ ἕναν δικό τους κόσμον καί λειτουργοῦν ὡς συντεχνία. Κρίμα.

v v v

Ἐπιτελεῖο Σολζενίτσιν ἔφυγε γιά τήν ἄλλη ζωή

Ἐπιτελεῖο Ἀλέξανδρος Σολζενίτσιν, ὁ μεγαλύτερος Ρῶσσοσ συγγραφέας τοῦ καιροῦ μας, ἔφυγε γιά τήν ἄλλη ζωή στὶς ἀρχές Αὐγούστου σέ ἡλικία 89 ἐτῶν.

Τιμημένος μέ τό Νόμπελ Λογοτεχνίας ἤδη ἀπὸ τό 1970, ὑπῆρξε σύμβολο τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας στά δύσκολα χρόνια τοῦ κομμουνισμοῦ στή Ρωσία. Τὰ βιβλία του, μέ κορυφαία τό «Ἀρχιεπίσκοπος Γκουλάγκ» καί «Μιά μέρα ἀπὸ τή ζωή τοῦ Ἰβάν Ντενίσοβιτς» κυκλοφοροῦσαν κατά χιλιάδες στήν Εὐρώπη καί Ἀμερικῆ ἐνῶ στήν τότε Σοβιετική Ἐνωση παράνομα καί μέ χίλιες δυσκολίες.

Τὰ κατεστημένα ὅμως ΜΜΕ παγκοσμίως δέν ἀσχολήθηκαν μέ τὸν θάνατό του. Ἦταν βλέπετε συνειδητὸς Ὁρθόδοξος καί ἀγαποῦσε τήν πατρίδα του τή Ρωσία.

v v v

Τό ΟΧΙ τῶν Ἰρλανδῶν

Τό Εὐρωσύνταγμα ἢ «Συνθήκη τῆς Λισσαβόνας» καταψηφίσθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰρλανδοὺς στό δημοψήφισμα πού ἔγινε ἐκεῖ τὸν Ἰούνιο γι’ αὐτὸν τὸν σκοπό. Ἀπ’ ὅτι μάλιστα διαβάζουμε, τό ΟΧΙ σάρωσε κυρίως στὶς ἐργατικές γειτονιές καί ἐπαρχίες τῆς Ἰρλανδίας. Οἱ ὑπόλοιπες χῶρες τῆς Ε.Ε. δέν ἔδωσαν, δυστυχῶς, στοὺς πολίτες τους αὐτὸ τό δικαίωμα. Φαίνεται ὅτι τοὺς θεωροῦν μᾶλλον ὑπηκόους παρά πολίτες. Ἐάν παντοῦ γινόταν δημοψηφίσματα –καί ὄχι ἐπικύρωση ἀπὸ τὰ ἐθνικά κοινοβούλια– εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ σίγουρο ὅτι τό Εὐρωσύνταγμα θά εἶχε σχεδόν παντοῦ «μαυρισθεῖ».

v v v

**Αὐστηρές ποινές στό μέλλον
γιά ὄσους συγκοινωνήσουν μέ αἰρετικούς
στή Ρουμανία**

Σέ ἀνακοίνωση τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας διαβάζουμε:

«Κατὰ τή συνεδρίασή της στὶς 8-9 Ἰουλίου 2008, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας συζήτησε σχετικά μέ τήν κοινωνία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βα-

νάτου κ. Νικολάου σέ βυζαντινή καθολική [σημ. «Π»: έννοει ούνιτικη] λειτουργία, καθώς και τήν από κοινοῦ τέλεση τοῦ άγιασμοῦ τῶν ὑδάτων τοῦ Πανιερωτάτου Ἐπισκόπου Ὁραντέα κ. Σωφρονίου μέ βυζαντινοκαθολικό ιεράρχη.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος καταδίκασε τίς ἀντικανονικές ἐνέργειες τῶν δύο ιεραρχῶν, οἱ ὁποῖες προκάλεσαν καί ἀναστάτωση στήν Ἐκκλησία. Περαιτέρω, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἔλαβε ὑπ' ὄψιν της τή λύπη καί τή μετάνοια πού ἐπέδειξαν, ἡ ὁποία θεωρήθηκε σημεῖο λυτρώσεως.

Σχετικά μέ τή μυστηριακή καί λειτουργική συμπεριφορά τῶν ιεραρχῶν, πρεσβυτέρων, διακόνων, μοναχῶν καί λαϊκῶν τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, σέ σχέση μέ ἄλλα δόγματα, μέ βάση τούς Ἱερούς Κανόνες καί τήν ὀρθόδοξη διδασκαλία, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε ὅτι δέν ἐπιτρέπεται σέ ὁποιοδήποτε ιεράρχη, πρεσβύτερο, διάκονο, μοναχό καί λαϊκό τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας νά

λαμβάνει τή Θεία Κοινωνία σέ ἄλλη Χριστιανική Ἐκκλησία. Ἐπίσης, εἰς οὐδένα Ὁρθόδοξο κληρικό ἐπιτρέπεται νά τελεῖ Μυστήρια ἢ ἀκολουθίες μέ λειτουργοῦς ἄλλων δογμάτων.

Ὅποιοι δέν ὑπακούσουν στήν ἀπόφαση αὐτή θά ἀπωλέσουν τήν κοινωνία τους μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί ὡς συνέπεια, θά ὑποστοῦν κυρώσεις, ὅπως προβλέπουν οἱ ἱεροί κανόνες ἀνάλογα μέ τή θέση τους στήν Ἐκκλησία: καθαίρεση ἢ ἀποσχηματισμός γιά κληρικούς καί ἀπαγόρευση νά λαμβάνουν τή Θεία Κοινωνία γιά τούς λαϊκοῦς».

Σημ. Π.: Πιστεύουμε ὅτι στήν ἀπόφαση αὐτή, τῶν μελλοντικῶν δηλαδή κυρώσεων σέ ὅσους παρεκτραποῦν, συνέβαλαν καί οἱ ἀντιδράσεις πού ἐκδηλώθηκαν σχετικά σέ πανορθόδοξο ἐπίπεδο, ὅπως αὐτή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἀλλά καί ἡ ἐπιστολή τήν ὁποία ἔστειλε ἡ Ἱερά Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους πρὸς τήν Ρουμανική Ἐκκλησία μέ ἡμερομηνία 3.7.2008.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου
γιά τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη»
Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 5142

Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατά τόν νόμο: Βασιλική σύζ. Ἡρ. Λαμπροπούλου
Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης
Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: Πασχάλης Κουκουλῆς. Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Ἐκτύπωση — Βιβλιοδεσία

Συνδρομή ἐσωτερικοῦ ἐτήσια: 10 εὐρώ

Συνδρομή ἐξωτερικοῦ ἐτήσια: 30 εὐρώ

Συνδρομή Κύπρου ἐτήσια: 7 λίρες Κύπρου

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους καί ἀκολουθοῦν τήν ὀρθογραφία τους.

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, κατόπιν γραπτῆς ἀδείας ἀπό τήν διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.

